SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1861. Vrijdag 1 November. N°. 44.

PRIJS per **JAAR** voor *Samarang*. . . . *f* 12.—
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.—
Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentiën meer aangenomen worden.*

Dit **ADVERTENTIE-BLAD** wordt iederen **VRIJDAG** uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van **een** tot **tien** woorden **een gulden**; verder voor iedere **vijf** woorden **vijftig cents** behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

ARTESISCHE PUTBORINGEN.

(Slot van No. 42.)

Toen wij bij het slot van ons vorig artikel zeiden, dat de oude put, tot op 107 el, of 335 Rhl. vt^n. geboord, vrij goed water gaf en genoeg voor Samarang, meenden wij natuurlijk, voor de Burgerij en derzelver toenmalige behoefte, en naar toenmalige omstandigheden. Weldra maakte echter het Gouvernement eene aftapping naar de Wurtemburgsche kazerne, en het daarhenen gevoerde water strekte en strekt nog, niet alleen tot levensonderhoud, als drinkwater en voor keuken, maar voor alles, voor schrobben en wasschen van allerlei aard. Bijna gelijktijdig kreeg de oude put eene nog pijnlijker en verlammender aderlating, in de aftapping naar den vergaderbak aan de rivier, waaruit het Haven-Departement het water aan de schepen levert tegen *f* 3 de legger, en dus niet onvoordeelig verkoopt; de laatste knak ontving de put door eene verdere aftapping naar het Protestantsche-Weeshuis, waarheen de leiding langs eenen grooten omweg gelegd, de eerste keer is mislukt, daarna weder opgegraven en overgemaakt, en zoodoende *meer gekost heeft, dan een goede nieuwe put* geboord op het plein *achter* het Weeshuis en bij de Gereformeerde Kerk, *zoude gekost hebben.* Door al deze aftappingen, levert de put volstrekt niet genoegzaam water meer op voor het gebruik der stedelingen, waarvoor hij aanvankelijk bestemd was. En het is waarlijk eene *schande* te zien, hoe bij vóór het aanbreken van den dag, éérst een zwerm kettinggangers met hunne draagtonnen naar den put stroomen, en met bedreigingen, geweld, en zelfs met slagen en stompen de particuliere waterdragers, zelfs particuliere bedienden, die om water komen, van den put weren, ten einde eerst water te halen, voor eenige daartoe zoo het schijnt bevoorregte personen, of die daarop regt schijnen te hebben, én daarna voor Gouvernements-inrigtingen, enz. Het duurt *tot laat op den dag*, eer uw bediende of waterdrager, telkens weggejaagd door de kettinggangers, die brutaal weg zeggen in *Gouvernements-dienst te werken*, badwater voor uwe kinderen, of zuiver water voor uwe keuken zal kunnen bekomen.

Deze overdreven, ondoelmatige en wij durven het zeggen onregtmatige aftappingen hebben zelfs het quantum van het opteleveren water verminderd; en op zichzelven voldoen zij voor geene der inrigtingen, waarheen zij het der gemeente onthouden water voeren.

Sedert eenigen tijd heeft onze ijverige waterstaat, zoo als wij zeiden, nieuwe putten in *Samarang* gegraven, maar ongelukkig met het oog op speciale etablissementen, waarin zij aangelegd zijn. Deze putten schijnen alle te ondiep te zijn en den onderaardschen waterspiegel, de wezenlijke *nappe d'eau*, onder *Samarang* niet bereikt te hebben. Althans het water dat zij opgeven is niet van hoeveelheid, welke men op zekere gronden kan onderstellen dat zij zouden opleveren bij dieper doorboren, en zelfs niet van die goede hoedanigheid. Het is waarschijnlijk aan dit niet genoeg diep doorboren, en daardoor verkregen te geringe hoeveelheid water, te wijten, dat men nog niet heeft besloten, om de besproken aftappingen van den ouden put te vernietigen, en daardoor weder wat water aan de stad terug te geven. Zoo zoude bijv. de nieuwe put, in de nieuwgebouwde gevangenis, de Wurtemburgsche kazerne moeten voorzien, en dan nog eene voldoende hoeveelheid water overhouden voor de nabijgelegen buurten. De put in het Roomsche-Weeshuis zoude ook nog veel water *naar buiten* moeten kunnen afleveren, ten behoeve der talrijke buurten in de nabijheid gelegen, welke thans, om den afstand, zelfs, al ware ook daar genoeg water, zich niet van dit eerste levensmiddel kunnen voorzien uit den nieuwen put op Karang-Bidara. Voor het Gereformeerde-Weeshuis alleen moest eene put van voldoende diepte gegraven worden, maar vooral ook van voldoende middellijn of capaciteit (*). Wanneer deze aangelegd werd op het bovenbedoelde plein achter de Gereformeerde-Kerk, zoude de gemeente ook in deze buurt van water voorzien kunnen worden; en die put zoude ook den waterbak voor het Haven-Departement moeten voeden, hetgeen bij eene aansluiting van een klein eindje nieuwe leiding aan de bestaande gemakkelijk zoude kunnen geschieden. Vele andere plaatsen van *Samarang* hebben nog bepaalde behoefte aan nieuwe Artesische putten. Het doorboren der onlangs aangelegde putten, *tot op voldoende diepte*, zoude weinig kosten, en eveneens, zoude bij de opgedane ondervinding, en het voorhanden hebben van de gereedschappen het boren van nieuwe putten thans minder kosten, dan dit vroeger, toen dit alles ontbrak, het geval was. Hoe dit ook zij, het Gouvernement, dat alle inkomsten trekt, is verpligt de kosten te verstrekken om in de eerste levensbehoefte der bewoners van Java's tweede hoofdstad te voorzien, wanneer het daartoe, zoo als hier, de beschikbare middelen heeft, en ons gevoelt plaatselijk Bestuur zal zeker niet in gebreke blijven het noodige te doen om in deze behoeften te voorzien. In onze beschaafde maatschappij, op Java, kunnen wij niet, als de nog woeste horden in *Afrika*, de plaatsen onzer vestiging verlaten, wanneer het water ons begint te ontbreken. Voor onze tijdrekening, God weet wanneer, boorden de bewoners der Oasen in de groote Woestijn, eene groote menigte Artesische putten, waarvan slechts voor weinige jaren de sporen, door Europesche geleerden weder zijn terug gevonden, die er velen weder van hebben gedeblaijeerd. Of moeten wij ook hierin ten achter blijven bij de langst vergeten halfbeschaafde bewoners van bijna onbewoonbare streken, welke deze streken echter bewoonbaar wisten te maken, terwijl wij, onze goddelijke kontreijen, bijna met kunstmatigheid trachten onbewoonbaar te maken. Het *trop plein* of overtollig water van alle Artesische putten, waaraan *Samarang* behoefte heeft, moest gebruikt worden om het geheel te vernieuwen gootstelsel zuiver te houden, en er de pestdampen aan te ontnemen, waardoor ze thans de binnenstad, op vele plaatsen onbewoonbaar maken. Of blijft bij ons, in eene Nederlandsche kolonie, zelfs in 1861, de *geneeskundige politie* nog een geheim terwijl reeds in 1785, en in Oostenrijk, een Professor Peter Frank, zooveel over dit belangrijke onderwerp heeft geschreven?!!

(*) Het is bekend dat de opgevoerde watermassa, bij juiste diepte, in bepaalde verhouding staat, tot de middellijn of capaciteit der opvoerbuizen.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 20sten Julij 1861, no. 64, is de tweede luitenant *M. A. Kuijtenbrouwer*, van het 3de regiments-vesting artillerie, in rang en anciënniteit overgeplaatst bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten Junij 1861, no. 77, is benoemd en aangesteld tot tweede luitenant bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië, de kadet jhr. *C. van der Wijck*, herkomstig van de Koninklijke militaire akademie.

Bij Koninklijk besluit van den 14den Augustus 1861, no. 63, is de gepensioneerde kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië *W. Rijkens*, weder in dienst gesteld bij het wapen der infanterie van dat genoemde leger, in zijnen vroeger daarbij verkregen rang en anciënniteit.

Bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 4den September 1861 La. H no. 11/1016, is aan het Indisch bestuur medegedeeld, dat door den Nederlandschen consul te Calcutta, met Zijner Majesteits goedkeuring, tot zijnen vice-consul is benoemd de heer *E. van Cutsem*.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Benoemd:

Bij de Algemeene Secretarie.

Tot hoofd-kommies, de eerste kommies *C. Becker*, met bepaling, dat hij als zoodanig wordt toegevoegd aan den secretaris van den raad van Nederlandsch-Indie.

Tot eerste kommiezen, de tweede kommies *F. W. Macaré* en de ambtenaar der eerste klasse, ter beschikking van den algemeenen secretaris mr. *H. A. de Groot*.

Tot tweeden kommies, de derde kommies *J. C. Willer*.

Werkzaam Gesteld:

Ter algemeene secretarie, mr. *H. L. H. de Paulij*.

Bij de Directie der Middelen en Domeinen.

Benoemd:

Tot hoofd-commies, de eerste kommies *J. P. D. de Bruijn*.
Tot eersten kommies, de tweede kommies *J. H. Munter*.
Tot tweeden kommies, de derde kommies *C. F. Rijkschroef*.

Bij den Raad van Justitie in de Residentie Banda

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, *K. F. van Langen*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, *C. G. Heijligers*, kapitein militaire kommandant aldaar.

Bij het Policie-Kantoor te Samarang.

Benoemd:

Tot tweeden kommies, de derde kommies *W. F. L. Chasteau*.
Tot derden kommies, de klerk *J. G. Razoux Kuhr*.

Mengelwerk en Bijdragen.

PORTRETTEN.

(*Vervolg van No.* 40.)

De goede Coosje deed al het mogelijke om haar echtvriend tot kalmte te brengen, en wees hem gedurig op het genot dat men straks zoude smaken.

„M'n vrijkaart," sprak Willem tot den concierge der Tentoonstelling.

„Wie is mijnheer?"

„Guillame IJzer."

IJzer....? IJzer....? à juist, zie hier mijnheer...."

Willem wilde binnengaan en wenkte de overigen hem te volgen.

„Met je permissie heeren en dames," zei de concierge, „dáár, bij dien heer, neemt u kaartjes à vijf en twintig cent de persoon."

„Maar ik ben de vader van dien mijnheer, zeide IJzer onwillig, en wees op Willem.

„Veel eer voor u mijnheer IJzer," sprak de concierge, „maar toch behoort u kaartjes te nemen."

„Op mijn kaart kun je allemaal binnen," had Willem gezegd en 't was dus niet zonder inwendigen wrevel, dat IJzer voor zich en zijn acht personen, twee guldens en een kwartje op de tafel wierp.

Was er te huis naar de krans met de rozen gezocht, nu ving er een gezoek aan, dat nog veel pijnlijker mag genoemd worden.

Ze zochten — ze zochten met z'n tienen — in de groote zalen, in de kleinere zalen, in de kamertjes, in de gangen — want ook in de gangen van het voormalig Oudemannenhuis hangt kunst — maar de heilige Genoveva was nergens te vinden.

Wij hebben gezegd een vlugtigen blik op den verderen gang van den feestdag te zullen werpen, en daarom — hoe geschikt dit bezoek op de Tentoonstelling ook ter uitwerking ware—verwijzen wij onze lezers slechts een groot uur later, naar den straks genoemden gang. Willem IJzer — volgens den catalogus, Guillaume IJzer te Parijs, thans te Amsterdam — Willem IJzer, door het negental gevolgd, treedt voor de derde maal door dien gang. Hij hoort van ter zijde onderdrukt gelach en met een fluisterende tentoonstelling stem:

„Als je binnen genoten hebt kom je hier om eens te lagchen. Zie mij daar boven dat kunststuk eens aan."

Willem volgt de rigting van den wijzenden vinger: Zijn Genoveva!

„Bij m'n ziel wat 'n ding!" fluistert een ander.

„'n Dame in appelbloesem tricot, in 'n peterselie-tuin; een kalf met hertshorens er bij. Ah quel horreur!"

„Heere bewaar ons! van wie is dat vod?"

„No. 420."

„Guillaume IJzer! Nom de gloire! de heilige Genoveva! arme Sainte! Kerel, laat me gaan ik stik van het lagchen."

„Wat heb je daarop te zeggen m'nheer....? hé.... zeg?" klinkt een stem van ter zijde.

„Wáárop mijnheer?" vraagt de heer die „stikt van 't lagchen" terwijl hij zich eenigzins verschrikt naar den vrager wendt.

„Wáárop! wel dáárop!" zegt Jan Doris, terwijl hij op het kunststuk zijns zoons wijst.

„Is 't van u mijnheer?"

„Ja m'nheer, ja, da's van mij, zie je, da's van mij, en daarom zie je, zou ik wel eens weten willen wat je dáárop hadt aan te merken.... hé....?"

„Aanmerken mijnheer!" klinkt het antwoord, „indien we ons verstouten op iets aanmerking te maken, dan is het op de schandelijke plaatsing uwer schilderij. Hing zij lager, en beter op 't licht, dan zou ze nog meer genoegen geven."

De heeren verwijderen zich met een beleefden groet.

En de IJzers? en hunne gasten?

Wij laten de eersten hun verontwaardiging over de „schandalige plaatsing" op gedempten toon, doch in sterke bewoordingen lucht geven.

Wij laten de laatsten — die in plaats van een schitterenden triumph te aanschouwen, de getuigen eener jammerlijke nederlaag werden — de Genoveva en tricot bewonderen en prijzen, zoo als zij dat nog geene schilderij op de geheele Tentoonstelling gedaan hadden; wij laten IJzer Senior in vreeselijke woede een der Heeren Commissarissen der Tentoonstelling—zoo als hij gezegd had — zijn „standje schoppen" en in de groote zaal, wijzend op een Calame, eischen, dat men die lap, waarop niets

Tijdelijk Gesteld:

Ter beschikking van den resident der Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo, de geëmploijeerde bij de gouvernements marine *D. J. Soeterik* en de klerk bij de directie van financiën *J. H. Peelen.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Goedgekeurd:

dat door het Militair Departement,

Zijn Geplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 1ste bataillon, de tweede luitenant *H. W. Genger;*
Bij het 2de bataillon, de tweede luitenant *J. Boelsums;* beiden onlangs uit Nederland aangekomen.
Bij het 3de bataillon, de in activiteit herstelde tweede luitenant *J. M. de Kok.*

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 4de bataillon, de tweede luitenant *T. A. Welters,* van het garnizoens-bataillon van Banka;
Bij het 6de bataillon, de kapitein *T. C. H. van Vloten,* van het 1ste bataillon;
Bij het 10de bataillon, de tweede luitenant *J. F. A. Noman,* van het garnizoens-bataillon der Lampongsche Districten;
Bij het 12de bataillon, de eerste luitenant *L. H. C. Nilant,* van het garnizoens-bataillon van Palembang;
Bij het 15de bataillon, de kapitein *M. C. E. Ruempol,* van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden;
Bij het 17de bataillon, de tweede luitenant *H. J. Boonk,* van het 16de bataillon;
Bij het garnizoens-bataillon, der eerste militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant *C. Preij,* van het 11de bataillon;
Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant *H. M. A. J. J. Voigt,* van het 3de bataillon;
Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden, de eerste luitenant *J. T. Peuschen,* van het 17de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon, van Palembang, de eerste luitenant *J. H. P Kroesbeek,* van het 12de bataillon;

Bij het Legioen van den Pangeran Adipatih Ario Mangkoe Negoro,

Als instructeur, de ridmeester *F. A. Metzler,* van het regiment O.-I. kavallerie.

BEKENDMAKINGEN.

Met referte tot de Advertentie van den Direkteur der Middelen en Domeinen van den 23sten dezer, opgenomen in de Javasche Courant van dezelfde dagteekening no. 85, brengt de ondergeteekende ter kennis van het algemeen

a. dat op Zaturdag den 9den November 1861 des morgens ten 8 ure in den dalem van den Regent van *Samarang* in het openbaar zal worden verpacht:

1°. het regt tot den verkoop van Opium in het klein voor de Residentiën *Samarang, Kadoe, Bagelen, Banjoemaas, Soerakarta* en *Djokjakarta,* voor het jaar 1862 en

2°. de gewone 's lands middelen voor de Residentie *Samarang,* voor hetzelfde tijdvak.

b. dat geene onderhandsche aanbiedingen betrekkelijk bedoelde pachten zullen worden aangenomen, maar dat de pacht zal worden gegund aan den hoogsten bieder bij een voldoend bod en onder genoegzamen waarborg.

c. dat buiten en behalve het bepaalde bij art. 6 van de voorwaarden voor de pacht der Pandjeshuizen gearresteerd bij publicatie van 10 November 1849 (Staatsblad N°. 52) tevens voor 1862 is bepaald dat van de Panden voor minder dan een gulden beleend de navolgende interessen zullen mogen worden geheven:

	per week		pr. maand		pr. 3 maand.
van 30 centen en daarben.	½ cent.	—	2	—	8 cents.
〃 30 〃 tot 60 cent.	1 〃	—	3	—	12 〃
〃 60 〃 〃 90 〃	1½ 〃	—	5	—	15 〃

en boven de 90 centen even als voor een gulden.

Wordende belanghebbenden hierbij tevens indachtig gemaakt, dat zoo wel op deze als op de verdere pacht-bepalingen, vervat in het Staatsblad 1849 N°. 52, streng zal worden toegezien omtrent derzelver behoorlijke toepassing.

d. dat de pacht-penningen moeten worden betaald met in achtneming der bepalingen bij publicatie van 21 Augustus 1854 (Staatsblad N°. 62.)

SAMARANG, (1667) *De Resident van Samarang.*
den 29sten October 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend, dat op den 15den November aanstaande, op de Stapelplaats te *Penawangan* zullen worden verkocht: 596 stuks afgekeurde Gouvernements Houtwerken, lang van 1 tot 7 en breed en dik van 0.10 tot 0.27 Nederlandsche Ellen.

SAMARANG, (1668) *De Resident voornoemd,*
30 *October* 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

Voor het Land.

SCHUTTERIJ VAN SAMARANG.

De Contribuabelen aan de Schutterlijke kas, worden met referte aan het slot van art. 4 van het Reglement op de Schutterijen, (Staatsblad 1828, N°. 22,) herinnerd om hunne Contributiën aan de Schutterskas over, het loopende en de verloopene Kwartalen te voldoen.

SAMARANG, *De Luit. Kwartiermeester der*
1 *November* 1861. *Samarangsche Schutterij,*
(1669) W. K. VAN DER EB.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 4den November, voor de Toko van *Sie Taij San.*

Op DINGSDAG den 5den November, in het Vendulocaal van *Soesman & C°.*

Op WOENSDAG den 6den November, op het Plein te Toorbaija, van diverse Houtwerken.

Op DONDERDAG den 7den November, op het Plein aan den weg naar den Boom, van diverse Houtwerken.

Op VRIJDAG den 8sten November, in het Vendu-locaal van *Thooft & Co.*

Op ZATURDAG den 9den November, Verpachting in den Dalem van den Regent alhier.

Advertentiën.

---

dan boomen te zien waren, nu ook eens zou hangen waar hij „hing" of liever waar z'n zoon „hing" en dat ze zijn zoon eens dáár zouden „hangen," waarop het weinig beleefde antwoord, de Ikheid van Jan Doris IJzer op de grens had gebragt, van schandaal te maken.

Wij laten de IJzers met bijhebbend gezelschap, de „beroerde boel" verlaten, en gevoelen geen lust om den feestavond met hen door te brengen. Alleen verhalen wij dat IJzer in 't huiswaarts keeren, een arm, mager jongetje, dat lucifers verkocht, met een: „zu'j uit de weg gaan!" van de kleine steentjes stiet; dat Jufvrouw IJzer te huis gekomen, een poosje in de achterkamer ging zitten schreijen; dat Marie de pijp van Frits nog eens beschouwde, en dat Willem, des middags zoek was, en des avonds niet t'huis, en eerst laat in den nacht — of liever vroeg in den morgen — de krans op het bed vond, de krans met de rozen.

Het carillon der Dam-klok klingelde juist het kwart na twaalf, toen Frits de winkels van den Nieuwendijk voorbij stapte, en kort daarna het Damplein betrad. Eenige huizen verder ter regterzijde, bevond zich het bestelkantoor van den ondernemer der omnibussen, waar Frits voor neef IJzer somwijlen pakjes bezorgd had. De knaap trad er binnen.

„Moet er omstreeks dezen tijd niet een spoortrein naar Gelderland vertrekken?" vraagde Frits aan een man, die een baal op den unster wierp.

„Als je meê moest dan had je vroeger moeten opstaan," klonk het bescheid; „de laatste omnibus voor 't Rijnspoor, is al tien minuten den Dam af."

„Zou het te laat zijn!" roept Frits met gejaagdheid. „Maar zeg dan hoe laat die spoortrein vertrekt?"

„Wél! twaalf-veertig," antwoordt de man. „Je hebt nog twintig minuten."

„Twintig!" herhaalt de jongen, en naauwelijks heeft hij het woord gesproken, of hij springt den stoep af, en loopt uit al zijn magt om, zoo mogelijk, den gewenschten trein nog „te halen."

Frits loopt al wat hij loopen kan; den Dam over, de Kalverstraat door, in gestadige vreeze dat hij te laat zal komen; terwijl zijn ontstemde geest hem de droevigste gevolgen van dat „te laat" voor oogen stelt: te laat aan den trein; wachten tot den avond; eerst tegen den nacht in Leerbeek. Te laat! te laat bij de dierbare Elzemoei!— Frits heeft de Botermarkt bereikt.

Moet je nog meê met de spoor?" roept de voerman eener ledige vigilante onzen knaap toe, terwijl hij den arm uitstrekt en met zijn zweep den jongen op den rug tikt. Frits ziet haastig naar den hoogzittenden vrager om, en brengt een hijgend: „Ja...." uit.

„Stap maar in! Gaauw! of je komt er niet!" herneemt de voerman, die, inmiddels van den bok gesprongen, den aêmechtigen Frits op het geopend portier wijst.

„Zou 'k.... anders.... te laat komen....?" hijgt Frits.

„Wis en warempel!" zegt de voerman.

Frits stapt in, en eer de jongen, die geheel buiten adem is, regt beseft wat hij gedaan heeft, daalt de zweep van den voerman op den kortstaart — die betere dagen beleefde — neder, en galopperend gaat het de Amstelbrug over, en verder.... Zou ie 't halen!

Ofschoon de kans, om nog tijdig het station te bereiken, grooter was geworden, zoo vervulde toch een nieuwe vreeze den knaap. Twee gulden en negentig centen had hij in zijn beursje. Het geld voor den spoorwagen daaraf gerekend, dan behield hij nog juist twee kwartjes. 't Was voor de eerste maal dat hij in zulk een rijtuig zat, zoo'n voornaam rijtuig; hoeveel zou zulk een rid wel kosten? 't Zweet breekt den armen knaap, bij de gedachte dat het zeker veel meer zal wezen dan hij te missen heeft, de leden uit. Inmiddels vervolgt de kortstaart zijn galopperenden loop. Het poortgewelf weêrkaatst het geraas der vigilante. De brug gaat het over, en — het station is bereikt, terwijl juist het laatste gebengel een einde neemt.

„Je bent er vrind!" zegt de voerman, die, haastig afgesprongen, het portier openwerpt, „'n gulden voor mij en dan als de wind het station in...."

„'n Gulden! 'n gulden!!" 't Was den armen jongen als of hem het bloed uit de oogen sprong. De rijke, die door staatsomwenteling of andere omstandigheden tot armoede vervalt, kan bij 't vernemen dier droevige waarheid niet meer ontstellen dan onze knaap het deed, toen de huurkoetsier een gulden van hem eischte.

„Gaauw maar, vrindje!" hernam de man, „je hebt geen minuut te verliezen. Zoo dadelijk gaan de deuren digt, dan kun je fluiten en tot van avond wachten."

Frits herkrijgt zijn bezinning; haastig vat hij de hand

OP VENDUTIE

van Vrijdag 8 November, zullen wij
nog verkoopen:
co. 400 pikols Koffij,
50 kl. zakken superieure Suiker, meer dan N°. 20, ieder van $^{1}/_{3}$ pikol, geschikt voor huisselijk gebruik.
Deze Suiker is inmiddels per zak à Comptant te koop.
(1681) THOOFT & CO.

Op de eerst te houdene Vendutie

van de Weeskamer alhier,
ZULLEN WORDEN VERKOCHT:
Zes Actiën van de Javasche Bank,
voor rekening van belanghebbenden.
SAMARANG, *den* 24sten *Oct.* 1861. (1642)

Op een' nader te bepalen dag,

(1682) zal te *Baros*, nabij *Bajolalie*,
VENDUTIE GEHOUDEN WORDEN,
van den wel geconserveerden
INBOEDEL van den Heer
G. L. D'ABO,
BESTAANDE UIT:
Twee compleet massief Mahonie-Houten Ameublementen,
Consôles, Fauteuils, Toilet-Spiegels, Psyché, Kasten, Tafels met en zonder Marmeren Bladen, Speeltafels, Étagères, eerst onlangs uit *Europa* medegebragt;
VERDERS:
BATAVIASCHE MEUBELEN, ALS:
Stoelen, Kasten, Schutsels, Tafels en Knapen met Marmeren Bladen, Buffet met Marmeren Blad en andere Japarasche Meubelen en compleete Bedden;
VERVOLGENS:
Spiegels, Schilderijen, eene voor dit klimaat vervaardigde Piano van *de Ruijter*, Engelsche Hang- en Staande en Moderateur Lampen, echt Damast Tafelgoed, Europesche Keuken- en Gebak-Gereedschappen, Bronzen Bloemenstandaarts, IJzerdraad Bloemmanden met Bloempotten, goed gedresseerde Wagen- en Dames- en Heeren Rijpaarden, melkgevende en bezette Koebeesten, Wagens, Harnachementen, en wat er verder zal te voorschijn gebragt worden.

Op een' nader te bepalen dag,

zal ter plaatse waar VENDUTIE wordt gehouden worden verkocht:
Een stukje LAND wijk Lett. A, No. 120, aan de Noordzijde van den weg in de kampong Tawang.
(1684) Mr. VAN RONKEL.

SOESMAN & CO.,

ontvangen eerstdaags:
CUISINIÈRES
(Kook-toestellen) met potten en pannen zeer geschikt voor iedere huishouding, zijnde zindelijk, doelmatig en van eene groote bezuiniging voor brandstof, geven geen rook, en zijn tevens een zeer net meubel voor keukens.
(I683) SOESMAN & C°.

Ontvangen:
EEN PRACHTIG
MASSIEF MAHONIE-HOUTEN AMEUBLEMENT,
bestaande uit:
2 Banken, 12 Fauteuils, 2 Voltaires, 2 Banktafels, 4 Voeten-Bankjes en 2 groote prachtige Linnen- en Hang-Kasten.
De Stoelen enz. zijn met rood Velour d'Utrecht bekleed, alles stijle Renaissance.
Groote prachtige Fransche Spiegels, Kroon-, Hang-, Tafel- en Muurlampen van superieure kwaliteit.
Diverse soorten van Kantoorlampen, Bataviasche Meubels, enz.
(1685) THOOFT & C°.

Soerabaijasche Aardappelen,

(1686) bij SOESMAN & C°.

LET WEL!
GROOTE SOERABAIJASCHE
AARDAPPELEN,
verkrijgbaar bij (1645) JOOSTEN & C°.

Heeren Planters!

SOESMAN & CO.,
HEBBEN WEDER ONTVANGEN:
1500 pikols van de thans zoo gunstig bekende MEST-STOF
GUANINI,
en bij het invallen der West-Mousson kunnen zij deze Meststof aan ieder recommandeeren, die dubbeld product van zijne landerijen wenscht te hebben, verkrijgbaar pikels gewijze, (1687)
bij SOESMAN & C°.

VERSCHE
HAMMEN,
GOEDKOOP!! (1651) TORLEY DUWEL.

ZEER VERSCHE

AMERIKAANSCHE BESCHUITEN,
ook Oesters in blik, weder ontvangen door
(1689) SOESMAN & C°.

IN COMMISSIE ONTVANGEN:
eene groote partij
HOLL. BIER
dat zeer lekker en smakelijk is, Etiquet *Paauwen Bier*, à Contant *f* 7 per dozijn,
(1658) bij BOTZEN.

ZEER ELEGANTE PLEETEN,
BOUILLOIRS
in 3 verschillende grootten, te bekomen
(1688) bij SOESMAN & C°.

FIJN BORDUURWOL
goed gesorteerd, tegen zeer billijken prijs.
Eng. Jagt-Geweren in kistjes, Fijn Eng. Patent Jagt-Kruid, Hagel, Capsules, Kistjes Timmermans-Gereedschappen enz., enz. (I66I)
THOOFT & C°.

Bij den ondergeteekende zijn steeds verkrijgbaar:
Verscheidene Modeartikelen,
VOOR HEEREN, DAMES,
ALSMEDE VOOR KINDEREN,
welke daartoe expresselijk direct uit *Parijs* zijn ontvangen, als:

Coteline brune.	Velour Façonné bleu.
Satin Russe noir.	Elastique uni noir.
Gros Grain uni mode.	Popeline noir.
Velour d'été brun.	Royal noir.
Id. travers royé.	Drap Sebastopol noir.
Id. dahlia.	Corde Impérial noir.
Id. Façonné brun.	Piqué, diverse.

Witte en zwarte Zijden Handschoenen en Halsdoeken.
J. C. C. MULLER,
(1690) *Mr. Kleedermaker.*

HEEREN MODE-MAGAZIJN.

uit PARIJS Ontvangen:
Een groot Assortiment buitengewoon fijne HOEDEN, als:
Chapeaux *Cavour.*
id. *Napolitaine.*
id. *Palmerston.*
id. *Tropisch.*
(I657) bij F. HASSELMAN.

HET
COMMISSIE-HUIS
IN 'T GROOT EN KLEIN
van den Ondergeteekende, is thans in het Locaal, vroeger geoccupeerd door de firma
GEZUSTERS GEIB,
dagelijks geopend van 's ochtends 8 tot 's namiddags 2 en van 's avonds 6 tot 10 uren,
en voorzien van:
Diverse Zijden Stoffen, Bal Robes, Organdi en Jaconets.
d°. Guipuire- en Kanten-Kragen, Mouwen, Zakdoeken, Entredeux, Kanten en Neiges.
d°. Geborduurde Kragen en Strooken.
d°. Tule en Neteldoek voor Klamboes.
d°. Witte Franjes.
d°. „ en gekleurde Sokken.
d°. Hoeden, Bouquetten, Kransen en Bloemen.
d°. Parasols, Waaijers en Handschoenen.
d°. Odeurs, fijne Zeep, en Odeur-Flacons.
d°. Gouden Dames- en Heeren-Horologien.
d°. „ „ Parures en Broches.
d°. „ en Zilveren Voorwerpen.
d°. Pleeten Koffij- en Thee-Serviezen.
d°. soorten Roode- en Rhijnwijnen.
d°. „ Likeuren en Cognac.
d°. Papeterie en Kinderspeelgoed.
d°. blikken Koek en gedroogde Vruchten.
d°. soorten Lint of Band, Garen, Naalden, Spelden enz., enz.
BENEVENS:
PIANINO'S,
uit de gerenommeerd Fabriek van de Hof-Leveranciers
BREUGELMANS & CO.
Alles à Contant en tegen zeer lage prijzen.
[1653] J. J. VOLKERT.
SAMARANG, 25 *October* 1861.

Pas Ontvangen
Regtstreeks uit Nederland:
EEN GROOT FACTUUR DIVERSE
PROVISIËN,
Gerookt Vleesch in blikken, Ossenhaas, Saucijs de Bologne, Gerookte Zalm, Gervelathworst, Rolpens, Rookworst, Gerookt en Gezouten Spek in groote stopflesschen, Versche Anchovisch,
Zoetemelksche- en Edammer Kaas,
Versch Selterswater, Bessensap, Frambozen-Siroop, Frambozen-Azijn, Kerzen, Siroop en meer andere pas ontvangen Toko-zaken.
Een groot Factuur heel fijn gesorteerd
BANKET EN SUIKERWERK,
Secretaris-, Kandij-, Kruid- en Sucade Koek.
NOG ONTVANGEN:
Een Factuur Dames-Bloemen, alsmede echte fijne Amandel Zeep, Lonten met staal en steen,
(1660) bij BOTZEN.

Wederom ontvangen:

Echte Macassar Roode Vischjes, *f* 1.50, pr. flesch.
Zoutvleesch en Spek. „ 0.50, pr. pond.
à comptant, (1663) bij GULDENAAR.

PUIKE
SOERABAIJASCHE AARDAPPELEN.
(1649) A. J. TORLEY DUWEL.

---

van zijn schuldeischer, en, iets smeekends ligt er in den blik, waarmede hij hem met zijn helder blaauwe oogen aanziet. „Och! goede man," zegt hij met een gejaagde doch gevoelvolle stem, „zoudt ge mij niet voor vijftig centen willen vrijlaten. Waarlijk, waarlijk ik heb niet meer; mijn Elzemoei is ziek. Ik bid je, och laat mij gaan!"

„'n Mooije grap!" prevelt de huurkoetsier. „Mars heeft gevolgen, de tong hangt hem uit den bek.... twee kwartjes! zeg, heb je weragtig niet meer....?"

„Geloof me, waarlijk, 't is alles wat ik missen kan!" roept Frits.

„Wel verduiveld!" zegt de koetsier, „je zaagt er zoo heertjig uit. Ben jij óók al arm? en je moeder nog ziek daarbij. Weet je wat; Mars heeft zijn best gedaan, verklappen zal hij mij niet; 'n broodje extra mag het goedmaken; hier...." en terwijl hij een der beide kwartjes, welke Frits hem met een smeekenden blik had overhandigd, haastig in den vestzak van den jongen stopt, dringt hij hem den stoep van het stationsgebouw te betreden. „Gaauw! gaauw! want daar doet hij de deur digt."

Frits had geen tijd om den goedhartigen man zijn dank te betuigen. „Ik moet meê, ik moet er in!" riep hij den stationswachter toe, die de glazen deur had digtgesloten, en — getrouw aan zijn pligt — schouderophalend het hoofd schudde.

„Maar zie je dan niet dat die jongen meê moet?" roept de vigilante-voerman, terwijl hij met zijn vuist op de deur beukt dat de glazen er van dreunen. „Zeg! hei!! doe dan open! De moeder van den armen drommel ligt ziek!—Zoo'n ongevoelige rekel!—Kom meê! kom meê!!" vervolgt hij haastig en trekt den verslagen Frits, met zich den stoep af.

In weinige seconden heeft ons tweetal de plaats bereikt, waar het binnenterrein door een ijzeren hek van het buiten stationsplein is afgescheiden. „Hier! pak an!" zegt de voerman weder, en stopt den knaap het eerst door hem behoudene kwartje in de hand, „als ze nog kapsies maken, knijp er hun hart meê. Vlug er over als 'n jongen, de trein staat er nog. Een, twee.... geen nood.... drie! mooi zoo! — Voort, dáár, dien hoek om, en dan...." Maar Frits hoort hem niet meer. „Dank! dank!" heeft hij geroepen en, bij den trein gekomen, klinkt de gillende locomotiefffluit; de wagens komen in beweging. „Spring er op!!!" schreeuwt een stem uit de verte; Frits hoort het, springt, zich vastklemmend aan een portierbeugel, op de wagentrede; de trein beweegt zich sneller; het schemert Frits voor de oogen; rakelings glijdt zijn ligchaam langs palen en rasterwerk heen. „Hou maar vast!" klinkt het nogmaals van verre, en Frits, gelukkig dat hij zich houden kan, want, eerst vijf minuten later grijpt hem een conducteursvuist in den kraag en tilt hem, met een: „Weêrlichsche jongen!" in een wagen, waar Frits, zoo wit als eên doode, in nedervalt.

„Komaan Mars," zegt Jan de voerman, „jij bent uitgerust. We hebben een armen drommel geholpen! 'k wou da'k rijk was!" en, weg reed de — egoïst (?)

(Wordt Vervolgd.)

DIVERSE MUZIJK-INSTRUMENTEN,

volgens de laatste constructie.
Een prachtige PIANO-MÉCANNIQUE.
Een SALON-ORGEL spelende nieuwste Quadrilles, Walsen, etc.
HARMONIFLUTES van *Maijermarix.*
ORGANINES en SERAPHINES *Alexandre.*
Eene SERAPHINE tevens Speeltafel.
Verder: een élegant Mozaïk DAMES-SCHRIJF-BUREAUX en dito WERKTAFELTJES.

(1655) JACOBUS HIJMANS.

Verkrijgbaar:

OP DE

GRENZEN DER PREANGER.

REISSCHETSEN EN MIJMERINGEN

DOOR

D^r. J. TEN BRINK.

PRYS *f* 2.50.

(1691) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

M^r. E. A. PHILLIPS,

DENTIST,

zal tegen den 15den dezer SAMARANG moeten verlaten, beveelt zich aan diegenen die zijne diensten mogten noodig hebben, om hem vóór dien datum te spreken.

Adres *JAVA-HOTEL* alhier. (1692)

Muzijk-Vereeniging St. Cecilia.

VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL

voor Heeren Leden en hunne Dames,

op Donderdag 7 November 1861.

Voor Vreemdelingen zullen Toegangs-billetten verkrijgbaar zijn à *f* 4.—

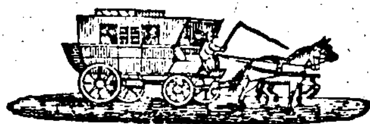
Namens de Directie:
De Secretaris,
(1693) W. R. SEVERING.

KABARAN.

Orang tjina

OEI TIANG HOEI,

beroemah di kampoong tjina *Petoedoengan* N°. 90ª. mengabarken pada toean toean, njang sama dia bole dapet sewa Kreta sarta Koedanja pigie di Kidool, Wetan dan Koelon.

Koeda dan Kreta sampee baik dan sewanja djoega sampee moerah.

(1694) OEI TIANG HOEI.

TE KOOP

Wagen- en Bendij-Lantaarns,

tegen civielen prijs.

De ondergeteekende recommandeert zich aan tot het vervaardigen van alle soorten van nieuwe **RIJTUIGEN,** en alle **REPARATIEN,** tegen vijf en twintig percent goedkooper en guarandeerd voor den tijd van een jaar van alles wat in zijn Fabriek vervaardigd wordt.

(1695) L. VAN TRAPPE.

TE HUUR

een Steenen **HUIS** met ruim **ERF** en Kampong, gelegen op Pengapon, buiten deze Stad; adres:

(1696) WALTENBERG.

TE KOOP

HET HEEREN-LOGEMENT

met de daaraan verbondene **WAGEN-VERHUURDERIJ** enz., enz. te *Samarang,* toebehoorende aan den Heer **C. J. BRENKMAN,** gehouden door en te bevragen bij den ondergeteekende.

De Koopers kan des verkiezende het gewezene JAVA-HOTEL er bij in *koop* of *huur* overnemen. (1697) L. GERARDS.

TE KOOP

EEN HUIS en ERF,

aan de *van der Burg-Straat,* thans bewoond door Mejufvrouw **DEKKER,** te bevragen bij

(1698) VAN WAEIJ.

STOOMBOOT

„OENARANG."

De Ondergeteekenden hebben de eer ter kennisse van het algemeen te brengen, dat de door den Contractant voor de Stoompakketvaart in den *Indischen Archipel* geadverteerde verandering van tarief, wegens den overvoer van Passagiers langs de kust van *Java,* in deszelfs geheel van toepassing zal worden gebragt voor de Stoomboot „*Oenarang.*"

DE VERTREKDAGEN ZIJN BEPAALD

VOOR NOVEMBER.

Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA, 3 en 19.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 6 en 22.
Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA, 10 en 26.
Van SAMARANG naar BATAVIA, 12 en 28.

De Boekhouders van de Stoomboot Oenarang,
E^m. C. WERMUTH.
(1699) C. S. VAN HEEKEREN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
C. W. C. VAN BRONCKHORST
EN
C. W. B. BAUMGARTEN WEIJNSCHENK.
DJOCDJOKARTA,
20 *October* 1861. (1626)

Getrouwd:
M^r. A. M. FOKKER,
Weduwenaar van *M. J. C. de Paulij,*
met
A. N. VAN RIJCK DE GROOT.
SAMARANG, 23 October 1861. (1700)

Getrouwd:
J. SOMERMEIJER
MET
S. E. VAN DIJK.
SAMARANG, *Algemeene Kennisgeving.*
23 *October* 1861. (1627)

GEBOORTEN.

Bevallen van een' *ZOON,* A. M. H. VAN MAANEN,
SAMARANG, *Deutz.*
23 *October* 1861. (1628)

Bevallen van eene *DOCHTER,* C. H. F. JELTES
(1701) *Buijn.*
SAMARANG, 26 *October* 1861.

Voorspoedig bevallen van een' *ZOON,* E. C. M. DE STURLER, *Fagnotti.*
SAMARANG, 1 *November* 1861. (1702)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed in den ouderdom van ruim 2 jaren, mijn geliefde Zoon ROBERT ERLAND LASINET, diep betreurd door zijne Ouders.

SAMARANG, J. LASINET.
23 *October* 1861. *L. van den Engh.*
Algemeene Kennisgave. (1629)

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 25sten Oct. tot en met den 1sten November 1861.

H. C. Klinkert, J. F. Chasteau, Imming, M. H. de la Brethonière, P. E. L. de Munnick, G. Martherus, C. H. W. Amende, Mej. C. C. F. Teunisz, H. J. Velzink, P. M. La Gordt Dillié, Mej. M. Th. Henninger, Mej. M. L. Descelles, E. Constant, L. Meijer, J. M. Trauerbach, G. P. Schmidt Weijmans, A. B. Agenoor, G. Batten, J. C. C. Henckel, T. Dikkers, F. G. A. van Delden, J. W. Jager.

VERTROKKEN PERSONEN.

W. A. B. J. van Hengel, J. Warnars, G. Andreas, A. W. Cook, C. A. Kim, J. C. Watson, G. A. Wermuth, G. L. Dorrepaal, H. J. Lion, J. W. Sluiters, G. F. Lucardie, M. H. de La Brethonière, P. M. La Gordt Dillié, C. H. W. Amende, G. Schultze, A. Th. Kal, G. Martherus, H. R. Klerks, Mej. M. Th. Henninger, J. M. Trauerbach en Echtgenoot, Mev. Fagnotti en Dochter, Mev. de Sturler, L. Bakker.

SAMARANG.

Wij vernemen met genoegen dat onze geachte stadgenoot, de Heer VAN LAAR, voornemens is eene muzijk- en meer speciaal eene vioolschool opterigten. Er zal hierdoor in eene dringende behoefte voorzien worden, daar er tot nu toe geene inrigting van dien aard te Samarang bestaan heeft. Wij vertrouwen dan ook dat deze onderneming een weldadigen aanstoot zal geven tot meer algemeene aanleering en beoefening der edele toonkunst, die zooveel, — wij durven zeggen, in deze gewesten het meeste — bijdraagt tot veraangenaming van ons overigens tamelijk eentoonig en geesteloos leven. Onze verdienstelijke Muzijk-Vereeniging St. Cecilia, op wier aanmoediging de Heer VAN LAAR dit voornemen heeft opgevat, zal dan over een paar jaren in staat zijn haar orkest met eenige violen te versterken, welke zeer goed te pas zullen komen bij het uitvoeren van vele compositiën van klassieke meesters, welke, zullen zij een *goed* effect maken, een veel grooter aantal strijkinstrumenten verlangen, dan waarover men hier thans kan beschikken.

INGEZONDEN.

Aan
de Redactie van het Samarangsch Advertentie-Blad.
Mijnheer de Redacteur!

In uw laatste nommer hebt gij onder het motto „*Dem Verdienste seine Krone*" de hooge regering, ja zelfs zijne Majesteit den Koning, er opmerkzaam opgemaakt, dat aan de civiele authoriteiten bij gelegenheid van het schenken der belooningen voor het dempen van den opstand te Samarang geen regt is wedervaren. Wij geven u toe, dat de Schutterij en in het bijzonder hare Chefs niet hadden behooren te zijn vergeten.

Wij zijn het geheel met u eens, wanneer gij de verdiensten van den Resident en de hem de trouwe hand leenende Heer LOUDON volkomen regt laat wedervaren; doch begrijpen niet, waarom gij de namen hebt verzwegen van anderen, die toch ook dienden genoemd te worden.

Waarom niet met een enkel woord gesproken van de Heeren H. DEELKEN en C. ANDREAS, die het eerst van allen den Militairen Kommandant en den Resident zijn gaan waarschuwen, toen dezen nog rustig in den kring hunner familie verwijlden, geheel onbewust van het groote gevaar waarin toen reeds Samarang verkeerde?

Gij spreekt in den aanhef van uw artikel van een medicijnmeester die uwe ziekte niet tot ontwikkeling laat komen, maar, terwijl ze nog in de kiem is, reeds maatregelen neemt om ze te onderdrukken; waarom dan niet den verdienden lof toegezwaaid aan den Majoor der Artillerie C. A. N. BOERS, die de mogelijkheid veronderstellende dat er iets van dien aard zou kunnen gebeuren, de stukken die anders in het Arsenaal verspreid op den grond liggen, op affuiten had laten plaatsen en van kisten met ammunitie voorzien?

Waarom gezwegen van den Magazijnmeester der Artillerie E. A. C. AMMEDICK welke met dien maatregel bekend, die stukken uit het Arsenaal liet halen en daar posteren waar zij, bij eene eventueele uitbraak der muitelingen, het meeste effect hadden kunnen doen?

Waarom niet een woord gezegd van den Auditeur Militair M^r. A. M. FOKKER die onvermoeid gedurende den loop van het proces bijna dag en nacht gewerkt heeft en die, getuige den stapel van 75 processen-verbaal en 25 verhooren van de beklaagden afgenomen, het bijna onmogelijke heeft verrigt om het proces in zoo korten tijd te doen afloopen waaraan, in aller belang om de spanning waarin een ieder verkeerde, zooveel gelegen was? Waarom, en hierbij willen wij ons bepalen, waarom niet ten vollen regt laten wedervaren aan de verdiensten van den Adsistent Resident der Policie M^r. F. A. LOUDON?

Gij spreekt er wel van, dat op last van den Resident 2000 Javanen waren opgeroepen en achter de Schutterij geposteerd; doch aan wiens onmiddelijke regeling hadden wij het te danken, dat die 2000 man opkwamen en dat die 2000 man onmiddelijk overal waren verdeeld en niet *achter* de Schutterij maar daar waren geposteerd waar zulks noodig was?

Wie was het die den Heer AMMEDICK in staat stelde zijne stukken uit het Arsenaal naar de plaats waar ze noodig waren over te brengen?

Het was de Heer LOUDON, die bij gebrek aan de noodige Artilleristen onmiddelijk het benoodigde volk ter zijner beschikking stelde.

Wilt gij een bewijs met hoeveel schranderheid en beleid dien avond het Policie-wezen geregeld was, wij wijzen u op de omstandigheid dat dienzelfden avond twee gevlugte militairen met geweer en wapens reeds in de onmiddelijke nabijheid der Kazerne werden gearresteerd.

Wij halen u de omstandigheid aan, ook nog vermeld in het verhaal van den opstand, voorkomende in het Tijdschrift voor het Regt in N. I., dat de twee hoofdaanleggers, de flankeurs AMSLER en ISLER, hoewel uit Samarang ontvlugt, daar buiten nog lang niet veilig waren, maar omsingeld door een kring van Inlanders, die tot op zekeren afstand waar zij ook gingen hen nimmer uit het oog verloren, ten laatste tot het ontzettend besluit kwamen, elkander van het leven te berooven.

Wie staat niet verbaasd over zoodanige activiteit waarvan het gevolg is dat, zonder nog van de magtsontwikkeling 's nachts te spreken, door u in uw artikel genoegzaam tot haar regt gebragt, reeds in den vroegen morgen overal in de Residentie de Inlandsche Policie in zoo grooten getale op de been was, dat voor de ontvlugte opstandelingen aan geen ontkomen was te denken.

Daarom Mijnheer de Redacteur vul de leemte aan in uw stuk van 25 October. Geef „*Dem Verdienste seine Krone*" maar vergeet daarbij niet de bijzondere verpligting die Samarang in den nacht van 17 Augustus 1860 heeft aan den Heer LOUDON en de aanspraak die hij zich daardoor op de erkentelijkheid van al hare ingezetenen heeft verworven.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn

UwEd. Dw. Dienaar,
D.

Daar wij ons met het bovenstaande artikel geheel kunnen vereenigen, hebben wij niet geaarzeld hetzelve geheel in onze kolommen op te nemen.

Andere geachte inzenders van berigten, in gelijken geest, zullen het ons dus wel ten goede houden, dat wij de plaatsing hunner anders zeer welkome mededeelingen overbodig achten, er alleen dit uit overnemende, dat daarin ook gewezen wordt op de verdiensten van den Heer Ch. DESCELLES, Majoor Kommandant der Schutterij, die op het eerste gerucht naar de hoofdplaats is gesneld, waarvan zijne woning ruim 2½ paal verwijderd is; — terwijl nog bovendien den vereischten lof wordt toegezwaaid aan den Luitenant H. SCHALLIG, die met de dekking van het geschut belast, zich van die gevaarvolle taak zonder eigen gevaar te achten met het meeste beleid heeft gekweten.

Red.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, nominaal, 35.—
Suiker, No. 16 *f* 14½ geboden.
Indigo per pond *f* 4.60. schaarsch.
Koe-Huiden, per corge *f* 58.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 48.—
Staart Peper, oogst opgeruimd.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 165.— à *f* 180.—
„ tweede „ idem. *f* 145.— à *f* 155.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 27.—
Katjang „ idem *f* 25.—
Rotting, per pikol, *f* 8.50 à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland pari à 100½%.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.
ZONDAG den 3^den NOVEMBER 1861,
des voormiddags te ½9 ure,
Ds. VAN HENGEL.
DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST,
ZONDAG den 3^den NOVEMBER 1861.
Eerste H. DIENST, *'s morgens 7 ure.*
HOOG DIENST, *om ½9 ure.*
LOF *'s avonds om ½7 ure.*

BIJVOEGSEL
BEHOORENDE BIJ HET
Samarangsch Advertentie-Blad,
van VRIJDAG 1 November 1861, N°. 44.

Pas Uitgepakt:

EENE FACTUUR PLEETWERKEN,

BESTAANDE UIT:

Likeur-, Drank-, Olie-, Azijn- en Zuur-Zetjes, Presenteer-Bladen, in stellen, Flesschen-Bakjes en Kurken, Sporen en Stangen, alles van het beste Materiaal vervaardigd, elegant van fatsoen; zoo ook Pleet-Poeder voor het schoon en blinkend maken van gebruikte Pleetwerken. (1656)
SOESMAN & C°.

ONTVANGEN:

CHINESCHE VLOERMATTEN

in verschillende dimensiën en onderscheidene patronen, Japansche Voet-Vegers, Bezems, Schutsels, Nacht-Spiegels, Soija- en Porceleinen Wasch-Stellen. (1662) THOOFT & C°.

Parijsche SCHRIJF-CASETTES,

(*Propatria formaat.*)
met en zonder Garneersel, (1386)
pas uitgepakt bij DE GROOT, KOLFF & C°.

Overheerlijke Worst.

SOESMAN & CO.,

HEBBEN HEDEN ONTVANGEN
Saucijs de Westphalia, Saucies Cervelas en Boudin Blanc; stellig het lekkerste immer hier aangevoerd. (1644)

Wederom ontvangen:

BASCULES en WEEGSCHALEN,

met Gewigten compleet.
(1664) JACOBUS HIJMANS.

Verkrijgbaar bij

DE GROOT, KOLFF & CO.:

De Koopman. Volledig Studie-, Hulp- en Handboek voor iedereen, die zich beweegt op het gebied van Koophandel, Fabriekwezen of Nijverheid.
De Boekhouder of Theoretisch en Praktisch Leerboek over het dubbel of Italiaansch Boekhouden.
Dr. J. W. Gunning. Leerboek der Scheikunde, 2 dn.
Robert Hondin. Bekentenissen van een Goochelaar en Kunstenaar, 2 dn.
L. van den Berg. De volmaakte Schrijnwerker.
Ch. Delaunaij. Mechanica, nieuwe druk.
L. Appia. De Ambulance, practische waarnemingen over de geschotene wonden. (1496)

ECHET MEXICAANSCHE VANILLE

in groote Stangen, per laatste Mail ontvangen, bij
(1650) SOESMAN & C°.

IN COMMISSIE ONTVANGEN:

zwarte Zijden Fluweelen Linten, (Prima Kwaliteit) en verkrijgbaar à *f* 2 het stuk van ruim 18 Ellen, Comptant, bij JOOSTEN & C°.
(1659)

TRICTRAC BORDEN.

Dam- en Schaakspelen, met prachtig afgewerkte stukken.
Domino- en Lottospelen.
Groote Tooverlantaarns.
Fraaije Bouwdoozen.
Verkrijgbaar bij (1569) DE GROOT, KOLFF & C°.

Boekhandel

VAN (1570)
DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

Van de Pers gekomen:

ALMANAKKEN voor 1862.

KANTOOR-KALENDER
Prijs *f* 4. — Franco per post *f* 5. —
ZAK-ALMANAK,
ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, *f* 2. —
Franco per post met een Kantoor-Almanak *f* 3. —
Ligt ter perse om binnen kort te verschijnen:
KANTOOR ALMAKAK 1862.

Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

LOTEN

voor de thans trekkende 246ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT	ad *f* 100.—
1 HALF "	" " 50.—
1 VIJFDE "	" " 20.—
1 TIENDE "	" " 10.—

(1666) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

DEPôT van IJZER-MENIE.

FOLO EN REACTIEF

voor Stoommachines.

IJZER-MENIE thans bekend als de voordeeligste soort van verwen voornamelijk op IJzer aangewend, daar tusschen verw en ijzer eene groote mate van roest ontstaat waardoor de verw na eenigen tijd van het bestreken ligchaam loslaat en bij stukken of schilfers afvalt; deze IJzer-menie daarentegen vereenigt zich met het bestreken ligchaam zonder roest te doen ontstaan, terwijl dezelve na goed gedroogd te zijn eene zeer harde korst vormt.

FOLO gebruikt men om stoomketels, buizen en gazpijpen mede te bestrijken, hetwelk in verband met het gebruik der Reactief de ketels enz., niet alleen van aanslag vrijwaart maar zelfs een heilzamen invloed op koper en ijzer uitoefent.

REACTIEF. Hiervan regelt zich het gebruik naar evenredigheid der paardenkrachten der machines; voor eene machine waar de stoom door zoetwater wordt verkregen is benoodigd 200 kilo's per maand, behoudens eenige wijzigingen in het gebruik waaromtrent men zich tot nadere informatiën kan wenden bij de Agenten.

Ter voorkoming van namaak is ieder fust of kruik met de signatuur van de fabrikanten FOL JUN & C°. voorzien.

De Agenten,
(1493) SOESMAN & C°.

QUININE à *f* 8.— per onc.

Comptant (1665) A. J. TORLEY DUWEL.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Gebrek aan spijsvertering en andere ongemakken hieruit voortkomende als: ontsteking, kramp in de darmen enz. worden veroorzaakt door zeker gebrek in de vochten, die het voedsel moeten ontbinden en gelijk van aard maken. Deze pillen die op de sappen, tot den buik behooaende als een scheikundig middel werken, zoowel als op de gal, herstellen bij de eerste de ontstelde eigenschapen en bij de laatste de matigings hootddoel van hunne werking te zijn. De bijna wonderbaare uitwerking van deze pillen bij moeijelijke spijsverterring en al de ongesteldheden, die de funtien van den lever aandoen, moet zondering algemeen erkend worden.

De Prijzen zijn als volgt:
Doosjes PILLEN à . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes ZALF à . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija*	bij	LE ROY & C°.
„ „	„	MOSSEMBEKKER & C°.
„ „	„	D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo*	„	ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjokarta*	„	DEEKENS & C°.
„	„	Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal*	„	Mevr. de Wed. VAN DORT.
„ „	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„ *Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij

(12) SOESMAN & C°.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden,
met het uitmuntend ingerigt Ned. Barkschip
Sophie Amalia,
Kapitein **W. J. LOURENS.**

Deze bodem zal binnen drie weken regtstreeks van hier vertrekken, en is dezelve voor den overvoer ook van Kinderen bijzonder aantebevelen, wijl de echtgenoot des Gezagvoerders de reis medemaakt, en zich gaarne met de verzorging derzelven speciaal wil belasten.

Informatiën bij *De Agenten,*
(1622) JACOBSON & C°.

VERTREKDAGEN DER

Stoomboot Oenarang

zijn bepaald op
VOOR NOVEMBER.

Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA,

Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
6 en 22.

Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA,
10 en 26.

Van SAMARANG naar BATAVIA,
12 en 28.

De Boekhouders:
E^m. C. WERMUTH.
(1625) C. S. VAN HEECKEREN.

G. Kolff & Co.'s

BATAVIASCHE SPEELKAARTEN.

Deze Speelkaarten zijn wat **Troeven** en **Poppen** betreft geheel nieuw van teekening en munten vooral uit door DUIDELIJKHEID. De gefigureerde azen stellen zeer eigenaardig voor:

ACHT GEZIGTEN

VAN DE

STAD BATAVIA EN VOORSTEDEN.

Ze zijn tot Indisch verbruik voor ons expresselijk in een der beroemdste fabrieken van *Frankrijk* met smaak en soliditeit vervaardigd, met het oog op de alhier meest geprefereerde Speelkaarten.

De eerste qualiteiten (**Sultans- en Salonkaarten**) overtreffen in pracht en keurigheid van bewerking de zoogenaamde Sebastopol-kaarten. De andere soorten (**Societeits- en Sergeants-kaarten**) kunnen in qualiteit en prijs, in duurzaamheid en aangenaamheid bij 't bespelen met alle bestaande soorten concureren.

Bij dozijn en gros (partijen met behoorlijk rabat) voorloopig te bekomen,

(1499) te *Batavia* bij G. KOLFF & C°.
„ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 September 1861.

NEDERLAND.

Door den minister van oorlog is aan de kommanderende officieren der verschillende artillerie-korpsen bekend gemaakt om de navolgende voorzigtigheids-maatregelen bij het doen van losse schoten uit geschut in acht te doen nemen: bij manoeuvres in het vuur zal het eerste schot uit iederen vuurmond, na het in batterij komen met gepaste snelheid gedaan worden doch voor de navolgende schoten het langzaam vuur gebezigd worden, terwijl voorts geen vuurmond mag worden geladen zonder twee malen met bedaardheid te zijn gewischt, waarbij telkens de wisscher moet worden uitgehaald, ter vermijding van mogelijke overblijfsels van de kardoes in de ziel van den vuurmond.

— De voorbereidende werkzaamheden tot den aanleg der spoorweglijn van Harlingen naar Leeuwarden, zijn thans zoodanig gevorderd, dat reeds een aanvang is kunnen worden gemaakt met de onderhandelingen over de onteigening der benoodigde gronden. Met genoegen kunnen wij hierbij voegen, dat de spoorwegambtenaren te Leeuwarden van alle kanten de meest mogelijke ondersteuning en tegemoetkoming in hunne zoo moeijelijke taak ondervinden, die daardoor natuurlijk niet weinig wordt vergemakkelijkt. Niet alleen het provinciaal bestuur en de gemeentelijke autoriteiten dragen hiertoe bij, maar ook de betrokken grondeigenaren. Zoo werd dezer dagen, onder voorzitting van den eerst aanwezenden ingenieur te Leeuwarden, den heer Witsen Elias, te Dronrijp eene vergadering gehouden met het hier groot getal belanghebben in Menaldumadeel, waarvan de uitslag was, dat, op ééne enkele uitzondering na, allen zich reeds dadelijk genegen verklaarden tot minnelijken afstand der van hen benoodigde gronden en waarbij ook verder het bewijs werd geleverd, hoe men algemeen er prijs op stelt, eindelijk in het bezit van het versnelde middel van vervoer te geraken en dat men daartoe op krachtige wijze wil bijdragen.

— Gelijk men zich zal herinneren, zijn in der tijd drie jeugdige oogartsen naar de bedelaars- en wezengestichten te Veenhuizen gezonden, ten einde de menigvuldige zich daar bevindende ooglijders te behandelen. Wij vernemen thans, dat gemelde artsen aldaar met het gelukkigste gevolg werkzaam zijn en zich in de dankbaarheid van hunne vele patienten mogen verheugen. Er is door hen een man, die 26 jaren blind was geweest, genezen. Deze man was voor de tweede maal gehuwd, hij had zijne tweede vrouw nog nimmer aanschouwd, en het was treffend te zien, hoe verrukt en voldaan hij was, toen hij voor het eerst haar gelaat zag.

— Dezer dagen vierde te Leyden zijn 25jarig huwelijksfeest Leonardus Bonte, oud 71 jaren, vroeger sjouwerman en turfdrager. Hij is driemalen gehuwd; bij zijn eerste vrouw heeft hij 14, bij zijn tweede 2 en bij zijn derde, met wie hij 25 jaren geleden trouwde, 3 kinderen verwekt. Die 19 kinderen zijn allen nog in leven.

— Dezer dagen zijn door den heer Ch. B. King, ingenieur te Londen, proeven genomen met eene locomotief (met stoom) op den gewonen weg. De machine heeft, de tusschenruimte van Londen-Bridge en Westminster des namiddags ten één ure afgelegd, en wel over Cheapside, St. Pauls Kerk en Freetstreet, Strand en Parliamentstreet; voorts heeft zij denzelfden togt in omgekeerde rigting afgelegd over Bishopsgate, Kingslandroad naar Burg St.-Edmunts. De middelbare snelheid was vijf mijlen in het uur. Vele deskundigen, die bij deze proefneming tegenwoordig waren, hebben hunne volkomene goedkeuring te kennen gegeven. De machine munt uit door eenvoudigheid in de constructie.

— Op Donderdag 26 Sept. a. s. zal voor het prov. geregtshof van N.-Brabant teregt staan Albertus Cosnelissen, oud 53 jaren, geboren te Cuyk, ontslagen gemeente-veldwachter, wonende te Linden, thans in hechtenis, verdacht van het in den avond van 21 Mei dezes jaars in zijne woning te Linden, moedwillig met een mes toebrengen van eene wond in de regterborst aan Peter van Hout, aan de gevolgen waarvan deze in den nacht van 29 op 30 derzelve maand is overleden.

Uit de acte van beschuldiging blijkt verder: Dat de beschuldigde alle schuldplitgtigheid aan bovengenoemd feit van zich heeft geworpen en aan den heer regter-commissaris heeft opgegeven, dat de verslagene Peter v. Hout op 21 Mei dezes jaars, na den voormiddag ten deele bij hem aan huis, ten deele bij het visschen te hebben doorgebragt, en later bij hem het middagmaal te hebben gebruikt, is weggegaan en des avonds in een zeer opgewonden toestand is teruggekomen, bij zich hebbende eene flesch jenever, welke van Hout op de tafel plaatste en wilde dat uitgedronken werd; dat alstoen over de verkeering van v. Hout met Hendrika gesproken wordende, hij beschuldigde, zijne toestemming daartoe bepaaldelijk geweigerd heeft, ofschoon hij beschuldigde tot dat meisje niet de minste betrekking heeft, als zijnde zij eene niet gewettigde natuurlijke dochter zijner huisvrouw en reeds eenige maanden voor hun huwelijk geboren; dat hij vervolgens v. Hout verzocht heeft het huis te verlaten, aan welk verzoek deze niet willende voldoen, hij beschuldigde geëindigd is met v. Hout bij de beide armen te vatten en hem de deur uit te zetten; wijders dat het onwaar is, dat hij in den avond van 21 Mei ll. aan Peter v. Hout voornoemd, een messteek in de regterborst heeft toegebragt, onderstellende hij, dat v. Hout zich zelven die verwonding heeft toegebragt.

Twintig getuigen zijn door het openbaar ministerie opgeroepen. Mr. M. P. Schlesinger zal als verdediger optreden.

ENGELAND.

Over het rescript van den keizer van Oostenrijk, dat op de ontbinding van den Hongaarschen landdag gevolgd is velt de *Times* een zeer ongunstig oordeel. De bewoordingen van dat rescript zijn van het hoogst belang, niet alleen uithoofde van hetgeen zij inhouden, maar ook uithoofde van hetgeen zij voor de toekomst belooven. Daaruit blijkt toch dat van de landdagen gehoorzaamheid verwacht wordt en dat in gevał zij die weigeren, zij verdienen ontbonden te worden. En hoe zullen die beginselen werken, wanneer zij ook op den rijksraad zelf toegepast worden? Gesteld eens dit ligchaam weigerde bij voorbeeld eens bij eene beslissing over de Venetiaansche kwestie aan het verlangen des keizers te gehoorzamen, zoude de rijksraad dan ook kortweg ontbonden worden? Het blad treedt vervolgens in eene ontwikkeling van de regten der Hongaren en betoogt verder dat de keizerlijke regering door hare laatste handelingen de verbittering in Hongarije nog heeft doen toenemen.

De *Morning Post* laat zich mede in hoogst ongunstige bewoordigen over de houding van Oostenrijk jegens Hongarije uit. Dit blad beweert met betrekking tot het keizerlijk rescript, dat nog nimmer een rampzaliger document van eene verzwakte regering is uitgegaan. Dit rescript bespreekt als in een adem de constitutioneele beginselen en schijnt twee hoofdvoorwaarden van elk constitutionalisme als onbeteekend te beschouwen; namelijk het regt van den Hongaarschen landdag om de belastingen goed te keuren en het cijfer en de dienstpligtigheid der militie te bepalen. De keizer beweert, dat de constitutie van Hongarije door de omwenteling is afgeschaft en beroept zich te gelijk op het erfregt, dat hem die oude constitutie verleent. In één woord, hij schijnt te willen zeggen: de constitutie ben ik.

Het spreekt van zelf, dat de *Dailij News* denkt even als de *Post* en de *Times*. De Oostenrijksche regering heeft eindelijk het masker afgenomen. In den tegenwoordigen toestand van den keizerstaat ware een verstandige politiek de eenige, die zonder gevaar was, doch ongelukigerwijze is die politiek te moeijelijk voor de Oostenrijksche staatsmannen. In de dagen van geluk en welvaart heeft het huis van Oostenrijk nimmer in de eerste plaats aan het heil zijner volken gedacht; het offerde steeds den binnenlandschen vrede aan zijne dynastieke plannen op. En eene sedert zoo geruimen tijd gevolgde staatkunde kan men niet in één dag laten varen. Doch men moest daarmede toch een aanvang maken, wil men de Oostenrijksche monarchie redden.

— In den avond van den 30sten Aug. is er brand ontstaan in de uitgebreide tien verdiepingen hooge suiker-raffinaderij van de heeren Harrison & Wilson gelegen in de Dock-street, in de nabijheid der docks te Londen. De brand is het eerst ontstaan in de beneden verdiepingen. Op den eersten alarmkreet spoeden zich de werklieden op de bovenste verdiepingen naar beneden om te ontkomen, maar de brand had in korten tijd zulk een omvang bekomen, dat zij toen ze, tot op de derde verdieping gedaald waren, het wegens de hitte niet konden uithouden, zoodat zij genoodzaakt waren zich weer naar boven te begeven. Van daar ijlden zij naar de daken der gebouwen en hieven kreten van wanhoop aan. Het mogt hun echter gelukken een ladder te bekomen, met behulp waarvan zij een naburig 20 à 30 voeten lager gelegen dak bereikten en vervolgens slaagden zij er in door middel van touwladders en andere hulpmiddelen naar beneden te komen. Drie der werklieden zijn ernstig gewond; een er van is aan zijn wonden overleden.

Een uur nadat de brand was uitgebarsten, waren de gebouwen der Fabriek slechts éene vuurmassa. Den volgenden morgen was daarvan niets meer overig dan de muren. Het verlies, dat verscheidene verzekering-maatschappijen hierbij lijden, bedraagt naar men vermoedt, £ 50,000.

De brand is ontstaan door de onvoorzigtigheid van een der werklieden, die door de opening, welke tot communicatie dient tusschen de verschillende verdiepingen, stukjes papier had geworpen, die door het gazlicht vuur hebben gevat. Het was op die wijze dat de brand zich mededeelde aan licht ontvlambare voorwerpen en zich verder met een buitengewonen spoed voortplantte.

— Den 4den Sept. hebben te Londen weder twee hevige branden gewoed. De eerste brak uit in de groote kuiperij van de heeren Seaton & C°. in Oak-lane, welke geheel in de asch werd gelegd. Door den tweeden brand werden twee groote pakhuizen in de Lower Thamesstreet, in gebruik bij de heeren J. & J. Batten in korten tijd vernield.

De groote zeilmakerij en touwslagerij van de heeren Smith & Co. te Londen, is dezer dagen mede een prooi der vlammen geworden.

— Carlo de Rudio, de uit Cayenne ontvlugte medepligtige van Orsini bij den aanslag op het leven van keizer Napoleon, heeft dezer dagen te Birmingham in het openbaar eene voorlezing gehouden, waarin hij zijne deelname aan den aanslag zijne veroordeeling en zijn lijden in den kerker schilderde. Bernard had, zeide hij, eveneens naar Parijs moeten komen, doch hij had geen woord gehouden. Mazzini, wiens zendeling Rudio in vroegere jaren geweest was, werd in Italie voor geen onbaatzuchtig en echt patriot gehouden. — Een der aanwezigen hield daarop eene rede, waarin hij het verschil uiteenzette tusschen sluipmoord en tirannenmoord en eene geldinzameling ten behoeve van Ridio voorstelde.

— Het proces van den bekenden baron de Vidil is thans afgeloopen. De beschuldigde werd alleen wegens onwettige verwonding (*unlawfully wonding*) schuldig verklaard en tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld.

— Dezer dagen stierf op 70jarigen leeftijd, den heer Richard Oastler, een man die in Yorkshire en Lancashire een wel verdiende populariteit had verkregen. In zijne jeugd behoorde hij tot de partijgangers van den philantroop Wilberforce; later was hij ijverig in de weer ten gunste der bill tot vaststelling van den werktijd in de fabrieken op tien uren, en andere maatregelen, welke ten doel hadden de werking van de nieuwe armenwetten, en het kwaad van het bestaande fabriekstelsel te verzachten.

— Te Chester is onlangs een doodvonnis voltrokken, dat in zooverre merkwaardig was, als deze executie plaats had wegens een beproefden, doch niet volvoerden moord. De misdadiger Martin Doyle had zijne vrouw in koelen bloede zoo gruwelijk en onverbiddelijk mishandeld, dat de regter geen bezwaar er in zag het doodvonnis uit te spreken, hoewel het misdadige voornemen niet geheel kon worden uitgevoerd, en de vrouw, wier hoofd Doyle met zwarte steenen trachte in te slaan, welligt nog in het leven behouden zal worden.

DUITSCHLAND.

Het ontwerp-adres der commissie der eerste kamer van den rijksraad, in antwoord op de mededeeling des keizers aan dat ligchaam, ten aanzien van de ontbinding van den Hongaarschen landdag, luidt als volgt:

„*Majesteit!*

„De eerste kamer van den rijksraad heeft met vreugde de mededeeling vernomen, die met betrekking tot de zaken van Hongarije, door het ministerie in naam van Uwe Majesteit, aan haar gedaan is. Wij zijn daarvoor dankbaar omdat ons daaruit blijken mogt, dat eensdeels U. M. het vaste voornemen heeft, haar aloud regt ten opzigte van Hongarije te blijven handhaven, terwijl anderdeels ons daarin de verzekering wordt gegeven, dat zij op den tot heden gevolgden grondwettigen weg wil blijven voortgaan en eveneens vastelijk besloten heeft, de regten der overige onder haar gebied staande volken, trouw te blijven beschermen. Wij hebben eerbied voor die liefde tot den vrede, die in weerwil van zoo heftigen en hardnekkigen tegenstand, toch geen middel onbeproef laat om, zoo mogelijk, nog steeds eene goede verstandhouding te bewerken.

„Wij verheugen ons over die vaderlijke zorg, die aan een deels dwalend, deels opgeruid volk, reeds bij voorbaat een toekomstig berouw sparen wil, door hen te wijzen op de mogelijkheid, dat eens zijn val diep, al zijn welvaart vernietigd zal zijn en het onder de volken alleen zal staan, wanneer het voortgaat de zucht naar omwenteling te houden voor waarachtigen vrijheidszin, en stijfhoofdige onwil als bewijs van vastheid van beginselen wil blijven beschouwen.

Moge toch eenmaal ook aan gene zijde van de Leitha een straal van het zonlicht dier broederlijke liefde worden opgevangen, die ons hart steeds voor Hongarije vervult, en die ons noopt vast te blijven houden aan den band, die sedert eeuwen alle de stamverwante volken van Oostenrijk vereenigd hield, en den waarborg was van gemeenschap pelijke welvaart, en den prikkel die moed gaf en kracht tot die roemrijke daden, welke immer aan de enkelen d hulp en den steun verzekerden van het algemeen."

De keizer heeft aan de commissie zijne tevredenheid t kennen gegeven over de edelmoedige gezindheid dier kame en hare gehechtheid aan de staatsregeling. Z. M. is hoo gelijk ingenomen met de verklaring, dat de kamer he doorzetten van het werk als noodzakelijk beschouwt e overtuigd is, dat het gemeenschappelijk streven naar on wikkeling van gelijke regten bevorderlijker is voor de vol ken dan afscheiding.

Het ontwerp-adres der tweede kamer van den rijksraa is mede aangenomen. De Poolsche afgevaardigden hebbe zich van de stemming onthouden.

— Volgens eene mededeeling uit Koblenz, is het defini tive plan tot het aanleggen eener vaste brug over den Rij aldaar, goedgekeurd. Zij zal in de nabijheid van het k ninklijk slot gelegd worden en van eene genoegzame breed te zijn, om naast de spoorwegrails, ook voor de passag der gewone vrachtwagens en der voetgangers te kunne dienen. De lager gelegen schipbrug zal mede in stan worden gehouden.

— Een verschrikkelijke orkaan heeft voor eenige dage in onderscheidene deelen van Zwitserland groote verwoes tingen aangerigt. Boomen werden ontworteld, daken va de huizen gerukt, en de velden met hagelsteenen ter groo van duiveneijeren bedekt.

— In de Turksche wijk te Smyrna zijn 20 Aug. j 770 huizen, 7 moskeën en 3 scholen door brand verwoest. Daar deze ramp juist een der armste en meest bevolkt gedeelten der stad trof, zijn duizende personen, zonder hav en goed en zonder dak boven hun hoofd, genoodzaakt b eene Oostersche zonnehitte, onder den blooten hemel t leven.

20 Personen zijn daarbij omgekomen.

— In eene partikuliere correspondentie wordt ons het vol gende medegedeeld over den tegenwoordigen toestand va Duitschland:

„Duitschland leeft in een tijdperk van overgang. De toestan den van Oostenrijk, Keurhessen en Hannover zijn allertreurigs Velen willen meer dan ooit de Duitsche eenheid. Pruissen wil haar ook en wil aan 't hoofd van haar staan. Maar daardoo verwekt die staat — te regt of ten onregte — bij vele der klei nere staten afgunst. Pruissen wordt bovendien verzwakt doo binnenlandsche partijen. De „jonkerpartij", de trotsche ade en het dorste orthodoxisme knagen aan dien staat en verhinde ren hem in de vrije uiting van zijn leven.

„Tusschen dit alles is eene nieuwe magt aan het opkomen de nationale vereeniging. De stichter is (merkwaardig, voor zeker!) een Hessisch advokaat *Metz*, uit Darmstadt. Deze vereeniging is van nog jonge dagteekening, maar vindt alon veel sympathie en telt verscheidene zijner talrijke leden onde de bewoners dier landen, in welke (zooals in Hannover e Keurhessen) het lidmaatschap door de regering verboden is.

„Doch vooral heeft deze vereeniging, welke nu reeds eene magt is, veel opgang gemaakt in Saksen-Coburg. Coburg i de zetel van 't hoofdbestuur, het middenpunt der magt. D hertog is haar krachtige beschermer. Gij hebt gelezen d krachtige rondborstige verklaring omtrent zijne staatkunde onlangs door hem aan zijn volk gegeven. Het doel is: de een heid van Duitschland, onder Pruissen's opperheerschappij, lang den weg van gematigden en wettigen vooruitgang. Men werk door vergaderingen, toespraken, geschriften, enz. op de stemming des volks. Het voornaamste bestanddeel van de veree niging bestaat uit den gegoeden burgerstand. De meeste lede zijn, naar ik herhaald heb vernomen, brave, vaderlandlievend mannen, evenzeer vijanden der jonkers en der *Hassenplugen* e *Borriesen*, als der dweepende democraten. Het resultaat va hun streven ligt in de toekomst verborgen; aan allen is het echte duidelijk, dat de Duitsche eenheid heden of morgen nog nie tot stand komt."

— De Fransche regering veroorlooft zich van tijd tot tijd waarschijnlijk zonder voorkennis van den Duitschen bond bruggen over den Rijn te leggen en maakt daarvan tot militaire promenades voor hare soldaten gebruik. Dit heeft, naa men berigt, onlangs weder in de nabijheid van Kehl plaat gehad, waar eene dergelijke brug in den tijd van ongeveer éé uur gelegd en door twee compagniën gepasseerd werd om ee bezoek bij de Badensche buren af te leggen. Met dezen kwa het in de herbergen spoedig tot twist, doordien de Fransch soldaten zich uitlieten, dat, eer een jaar verstreken zou zijn Baden het geluk zou hebben tot het groote keizerrijk te behooren

— Het gerucht, dat gravin *Danner*, de vroegere tooneelspeelster en sedert eenige jaren met den koning van Denemarken gehuwd, door dezen tot koningin verheven zal worden, heeft in de laatste dagen weder veld gewonnen.

Op den laatsten geboortedag van de gravin, die overigens bij de natie zeer gehaat is, werd haar door de bevolking va Sonderburg in Sleeswijk eene serenade gebragt, terwijl ee aantal in het wit gekleede jonge dames ter harer eere een lied aanhieven. De koning was door dit huldebewijs zeer getroffen en roemde in zijne dankbetuiging de gravin die hem, zeide hij, sedert hij zich nu 11 jaren geleden met haar verbond, tot de gelukkigsten echtgenoot gemaakt had.

FRANKRIJK.

Het gouvernement heeft besloten eenige leden van den staatsraad naar de departementen af te vaardigen, met last aldaar nauwkeurig te letten op den geest der bevolking en de van daar ingekomen rapporten der prefecten te controleren. De reden hiervan is, dat de regering, met het oog op eene vermoedelijke ontbinding van het wetgevend lighaam, volledige zekerheid wil hebben omtrent de wezenlijke rigting der openbare opinie.

Wat betreft de redevoeringen, uitgesproken bij de opening der algemeene raden, deze hebben niet opgeleverd, wat er van verwacht werd; de sprekers hebben namelijk niet de minste opheldering gegeven omtrent de zienswijze der regering ten opzigte van Italie, zoo min als omtrent de ontwikkeling van het hervorming-stelsel, gegrond op het decreet van 24 November. De graaf de Morny heeft wel over de buitenlandsche aangelegenheden gesproken, doch in zulke algemeene termen, dat zi niets stelligs uitdrukten, terwijl hij zich verder hoofdzakelijk bepaalde bij eene appreciatie van de nieuwe handels-politiek der regering ten opzigte der granen.

De *Siècle* bevat een artikel ten gunste eener alliantie tusschen Frankrijk en Zweden. Er is veel — zegt de schrijver, de heer Leon Plée — wat voor die alliantie pleit. Rusland zal door zijne positie altijd de voornaamste vijand der nationaliteiten zijn. Door die mogendheid worden twee nationaliteiten in verdrukking gehouden, wier slavernij een beletsel is voor de rust van Europa, namelijk de Hongaren en de Polen. Thans is het Rusland die de Hongaarsche beweging tegenhoudt; want nu nog weten de Hongaren, niettegenstaande het voorgevallene

tusschen Oostenrijk en Rusland, niet welke houding laatstgemelde zou aannemen, indien het tot een gewapenden opstand komt. Het is dus te betreuren, dat Rusland na den Krim-oorlog niet meer verzwakt is geworden, dan plaats had bij den Parijschen vrede. De schrijver zegt verder, dat die alliantie ook wenschelijk is met het oog op Duitschland. Duitschland toch is niet minder eerzuchtig en tiranniek dan Rusland, al neemt het soms ook den schijn van liberalisme aan. Duitschland is begeerig naar de kusten aan de Oostzee en wil eene zeemogendheid worden. Indien het dus in zijne eischen ten aanzien van Holstein te eeniger tijd moet slagen, dan zou het goed zijn dat het eene natie tegenover zich vond, die geneigd en in staat is aan zijne aanmatigingen wederstand te bieden, en die natie kan geene andere zijn dan de Zweedsche, die, als zij de verschillende Scandinavische takken om zich weet te vereenigen, tegen Duitschland opgewassen is. Ten slotte doet de schrijver de vele punten van gelijkheid uitkomen, die Zweden met Frankrijk heeft en herinnert aan de voormalige alliantien tusschen beide landen. Wat Bernadotte aangaat, hij was alleen Frankrijk vijandig geworden, om zijn koningrijk te behouden en te vergrooten; maar die vijandschap van een enkel persoon heeft het hart der Zweden onveranderd gelaten. De bevolking heeft hare sympathie voor Frankrijk behouden, en de afstammelingen van Bernadotte bewijzen het, nu zij op vriendschappelijke wijze Frankrijk zijn komen bezoeken. De Zweden hebben begrepen dat Frankrijk hun beste bondgenoot is. Zij zijn ook liberaal en de constitutie wordt in hun land eerlijk ten uitvoer gebragt. Er is slechts ééne zaak, waaromtrent geene vrijzinnigheid in Zweden bestaat, dat is op het stuk der godsdienst; maar men mag niet vergeten dat die onverdraagzaamheid een overblijfsel is van de vroegere godsdienst-oorlogen, en de regering stelt alles in het werk, om hieraan een einde te maken.

— Het volgende wordt uit Gâtebourse, eene gemeente van het departement der Beneden-Charante, aan een dagblad van Angoulême geschreven:

Sedert bijna negen jaren had men aan de bank van Frankrijk bespeurd, dat eene aanzienlijke waarde aan valsche bankbilletten van 100 francs, in omloop was. Deze bankbriefjes waren zoo naauwkeurig nagemaakt, dat men ze van de echte bijna niet onderscheiden kon, en het register moest raadplegen om zich te vergewissen of ze al dan niet door de bank zelf waren uitgegeven. Het eenige teeken waaraan men ze, na een naauwkeurig onderzoek, van de echte onderscheiden kon, was dat op de valsche, aan eene der daarop voorkomende t's, het dwarsstreepje ontbrak. De bank, die geen onrust onder het publiek wilde verspreiden, verzweeg het bestaan dier briefjes, en betaalde die geregeld uit wanneer ze haar aangeboden werden, doch waarschuwde telkenmale de politie, die ijverig, hoewel lang vruchteloos, hare nasporingen naar de herkomst der vervaardiging voortzette. Het is thans bekend dat, in den loop dier negen jaren, de bank aan de inwisseling van die valsche billetten honderdduizende francs heeft uitbetaald.

Men mogt reeds sedert eenige jaren tot de overtuiging gekomen zijn, dat in een der departementen van de Charente, het feit der vervalsching gepleegd werd, en uit dien hoofde vooral in die streken nasporingen naar den vervaardiger in 't werk stellen; deze echter scheen zijne maatregelen zoo goed te hebben genomen, dat hij tot heden buiten het bereik der wet bleef.

Thans echter meent men den falsaris te hebben ontdekt en wel volgenderwijze:

Te Gâtebourse woonde zekere G., die, uit eene alles behalve vermogende familie gesproten, aldaar zijne jeugd had doorgebragt, later naar Amerika vertrok, en — nu juist negen jaren geleden — even arm als hij er heengegaan was, in zijn dorp terugkeerde, om na drie jaren een meisje uit den omtrek te trouwen, dat eenig vermogen meê ten huwelijk bragt, terwijl hij na dat huwelijk, op een zeer grooten voet levende, in het dorp zijner geboorte gevestigd bleef. Ieder verwonderde zich over den man, die handelde en sprak als of hij over millioenen te beschikken had, en van wien het overbekend was, dat hij slechts een zeer middelmatig fortuin bezat. Niemand kon er hoogte van krijgen hoe hij aan het geld kwam, dat hij letterlijk verspilde, en het eind was dat men tot slotsom kwam, dat hij aandeelen in Californische goudmijnen hebben moest.

Een en ander kwam ter oore van de policie en zij bragt den door niemand begrepen oorsprong van dien rijkdom, met de in het departement vervaardigd wordende bankbilletten, in verband. Eenigen tijd geleden vervoegden zich derhalve eenige zoogenaamde goudsmeden bij den millionair, en deden hem het voorstel zijn gebruikt zilverwerk, voor nieuw te verruilen. Na eenige onderhandelingen stemde de heer G. hierin toe, en moest 20,000 frs., ten gevolge van dien ruil, bijbetalen. G. bood hun die som in goud aan. Men verzocht beleefdelijk dat bedrag in papier te mogen ontvangen. Gedeeltelijk werd dit verzoek ingewilligd, eenige duizende franken werden den goudsmeden in bankbilletten van 100 frs., 't overige in goud ter hand gesteld.

Den volgenden dag echter bragten die heeren aan den verkooper, dien zij oogenschijnlijk zeer tevreden over hunnen handel verlaten hadden, weder een bezoek, doch nu vergezeld van twee gendarmes, die G. oogenblikkelijk arresteerden en naar St. Jean d'Angely overbragten. Onmiddelijk werd eene huiszoeking bewerkstelligd en te dier gelegenheid zijn in zijne woning nog 180 valsche bankbilletten van 100 francs gevonden. Ook de den vorigen dag aan de gewaande kooplieden ter hand gestelde briefjes, zijn gebleken valsch te zijn. Overigens heeft de huiszoeking tot geene verdere ontdekkingen geleid; geen enkel werktuig, geene pers noch papier, zijn aldaar gevonden.

G., is desniettemin in staat van beschuldiging gesteld, aangeklaagd van zich sedert negen jaren aan het vervaardigen van valsch bankpapier te hebben schuldig gemaakt. Niemand betwijfelt diens schuld; het is te wenschen dat die in regten bewezen kan worden, en dien tengevolge de plaats waar de vervalsching geschied is, en de daartoe gebezigde werktuigen mede mogen worden ontdekt.

— Bij de correctionele regtbank te Parijs kwam in de afgeloopen week weder een dier gevallen voor, welke, indien zij niet op zoo onwedersprekelijke wijze werden bevestigd, ter naauwernood geloofd zouden worden. Een kleine jongen van ruim 10 jaren stond te regt. Hij was gekleed in het gewaad der jeugdige gevangenen en zag er doodsbleek en vermagerd uit. Zijn geheel voorkomen was droefgeestig, maar toch blonk de schranderheid van zijn bogopslag door zijne tranen heen, en kenteekende zijn gelaat groote levendigheid en vlugheid van geest. Zijn uiterlijk wekte dan ook levendige belangstelling op. Hij was beschuldigd van landlooperij, medepligtigheid aan het verbreken van afsluitingen en diefstal. Reeds bij de eerste woorden echter van den hem ambtshalve toegevoegden advokaat maakte de verdenking van al die wanbedrijven plaats voor het diepste medelijden en waren regters en publiek van zijne onschuld overtuigd.

„Wel is waar heeft deze knaap," aldus ving de advokaat aan, „een vader; maar hij is toch inderdaad een wees,— zoo niet nog dieper beklagenswaardig. Want zijn vader is niets dan een verachtelijke vagebond, wiens eenige bezigheid bestaat in het openen van de portieren der rijtuigen op het plein van Saint-Cloud en die zijn kind liet bedelen. De arme jongen, die zijnen vader al het geld, dat hij ontving, moest brengen, smeekte meermalen aan de kazernen van de soldaten een korst brood om zijn honger te stillen. Een kunstenmaker, die op de kermissen reisde, door zijn voorkomen getroffen, had medelijden met het ongelukkige kind, ging met hem naar zijnen vader en vroeg dezen afstand van zijnen zoon te willen doen. De vader aarzelde geen oogenblik, *verkocht* hem den knaap en gaf er hem een geschreven en geteekend bewijs van. De kunstenmaker kleedde en verzorgde den jongen, die weldra opleefde en nu, ongelukkigerwijze, hoewel het zijn hart een aandoet, niets spoediger wist te doen dan zijn vader op te zoeken om hem te laten zien, hoe goed hij nu gekleed was. En wat deed die ellendige? Hij nam hem alles af en verkocht het; hij liet hem niets, wat eenige waarde had. De knaap durfde niet tot zijnen weldoener terugkeeren en doolde rond. Zoo ontmoette hij een drietal kinderen, ouder dan hij. Deze zijn het, die door de bedoelde schutting gebroken zijn en in den tuin, daardoor voor hen geopend, kleedingstukken gestolen hebben, die aldaar te droogen hingen. Terwijl zij zich aan dien diefstal schuldig maakten, lag de arme *Louis* in een droogen sloot naast de schutting, uitgeput van honger en vermoeidheid, te slapen. Hij heeft dus geen der feiten bedreven, waarvan hij beschuldigd wordt. Zelfs geene landlooperij mag men hem ten laste leggen; want wie zou den moed hebben, de omstandigheden kennende, een kind van 10 jaren, door zijnen vader verlaten, neen, erger nog, verstooten, beroofd, geplunderd, als zoodanig te beschouwen en te veroordeelen?"

De knaap is vrijgesproken en onmiddelijk in eene bekende inrigting tot opleiding en verzorging van verwaarloosde kinderen opgenomen.

ITALIË.

Sedert eenige dagen hebben Piemontesche bersaglier, die op drie punten de grensen van den Kerkelijken Staat waren gepasseerd, te Epitafio, te San Lorenzo en te Bolsina, een post van Pauselijke gendarmerie omsingeld. De Fransche troepen hebben daarop deze bersaglieri tot den terugtogt genoodzaakt en hare vlag op de grenzen geplant. Het geheele vrije terrein is echter door de Piemontesche bataillons met hunne artillerie bezet gebleven, die de grenzen dreigen te passeren in geval het noodig mogt zijn rooverbenden te vervolgen.

— Garibaldi heeft voor eenigen tijd zich tot de Roumanische bevolking gewend en, in hun gemeenschappelijk belang, hen tot eendragt en vereeniging met de Hongaren aangespoord. Hierop heeft een van Hongarije's uitgewekenen, generaal Klapka, tot den ex-dictator, bij wijze van brief, een antwoord gerigt, dat als een soort van manifest kan worden beschouwd. Het stuk is eene uiteenzetting van beginselen, eene staatkundige geloofsbelijdenis, die, volgens Klapka, de aanverwante stammen alle tot de hunne moeten maken, om te geraken tot het eene groote doel: de vrijheid, die zij maar al te zeer missen. Hij begint met te zeggen, dat de bajonnetten, de kerkers en schavotten niet te vreezen zijn, maar wel de tweedragt, die de reactie zoo goed onder de volken wist te zaaijen; zij heeft zich hierbij van den laster bediend. Even als ze in Italie de nationale beweging voorstelde, als gerigt tegen de godsdienst en de maatschappelijke orde, doet zij het liberale karakter van de beweging in Hongarije voorkomen als onbestaanbaar met de vrijheid en de ontwikkeling der nationaliteiten aan den Donau; van daar dat de Slavoniërs en Roumanen thans door de Oostenrijksche regering in bescherming worden genomen tegen de zoogenaamde eischen der Magyaren. Zij zegt dat allen in gelijke mate de weldaden der nieuwe geoctrooijeerde instellingen zullen genieten. Maar die concessien, in een oogenblik van radeloosheid gedaan, zullen niemand misleiden. De ondervinding der laatste jaren heeft de volken doen zien, wat die concessien waard zijn. Na 1849 toch werd aan alle regten en vrijheden de bodem ingeslagen; allen werden gedoemd tot dezelfde ellende; allen zagen zich beleedigd in hetgeen den mensch het dierbaarste is; — Hierna gaat hij over tot de eigenlijke ontwikkeling zijner denkbeelden als rigtsnoer voor het vervolg.

De gedachtengang is deze: Even als in Zwitserland, Franschen, Duitschers en Italianen, van dezelfde liefde voor het vaderland doordrongen zijn en beschermd worden door dezelfde instellingen, even als ze dezelfde behoefte hebben aan eene naauwe aaneensluiting, om zich tegen den vreemde te kunnen verdedigen, zoo moeten ook Hongaren en Croaten, Roumanen en Slavoniërs als broeders met elkander in eendragt leven en hunne krachten vereenigen, ten einde zich tegen elke inbreuk op hunne regten te kunnen verdedigen. De Hongaarsche landdag en alle vaderlandslievende Hongaren zullen steeds bereid zijn tot alle billijke schikkingen, om voldoening te geven aan de niet-Magyaarsche bevolking in Hongarye; maar zij zouden nimmer kunnen dulden, dat de integriteit huns lands geschonden werd.— Met andere woorden stelt dus Klapka voor een soort van bond te vormen, waarbij aan iedere nationaliteit hare regten en eigenaardige behoeften gewaarborgd worden, met de eenheid van het Hongaarsche rijk tot grondslag. Eene resolutie in dien zin is ook door den Hongaarschen landdag kort vóór zijne ontbinding aangenomen. De heer Tisza, waarvan de motie uitging, wilde, alvorens de landdag de gelegenheid benomen was zijne stem te doen hooren, dit beginsel geproclameerd zien. Dit was in zoo verre een gelukkig denkbeeld van hem, want hierdoor is bij voorbaat ontzenuwd het argument, dat keizer Frans Jozef in zijn rescript aan den rijksraad aanvoert, dat het argument namelijk, de ontbinding van den Hongaarschen landdag dringend noodzakelijk was, ook in het belang van de niet Hongaarsche bevolking, die deel uitmaakt van het koingrijk Hongarije.

— Eenige roovers van de bende van Chiavone den bandiet, die thans in dienst van Frans II, de rol van generaal speelt, zijn bij Forli gevangen genomen. Een hunner heeft het volgende omtrent het leven en uiterlijk van zijnen aanvoerder medegedeeld.

Chiavone is te Isola di Sora geboren, in de onmiddelijke nabijheid van het huis waar in der tijd Fra Diavolo, wiens bloedverwant hij is, het levenslicht zag. Hij is 45 jaar oud, heeft een krachtvol uiterlijk en een donkere gelaatskleur, zijn zware knevel en baard, zoowel als zijne lange haarlokken zijn koolzwart. Zijne voeten zijn bedekt met de *cioeci*, een schoeisel van touw dat met linten om de beenen wordt vastgehecht; hij draagt overigens een zwart fluweelen broek, een rood wollen gordel, een helderwit hemd, een veelkleurige das, los om den hals geknoopt en een grijslaken jas. Zijn hoofd is met den vilten Calabreschen hoed bedekt. Immer is hij van onderscheidene pistolen voorzien en zijne, hem over den schouder hangende karabijn, is steeds geladen. Vroeger was hij sergeant bij de veldwacht, maar werd onder de regering der Bourbons twee malen uithoofde van diefstal gedegradeerd. Hij kan ter naauwernood lezen en schrijven. Overigens is hij iemand van een driftig, wraakzuchtig en woest karakter.

— Dat Rome werkelijk het broeinest is van allerlei zamenzweringen tegen het tegenwoordig bestuur in het zuiden van Italie, is dezer dagen op nieuw gebleken. Men heeft namelijk eene uitgebreide zamenzwering ontdekt, die te Rome in het verblijf van den gewezen koning van Napels was gesmeed en die den 10den dezer zou zijn uitgebarsten, wanneer de regering te Napels haar niet bij tijds had ontdekt en verijdeld.

Volgens bijzonderheden door het Parijsche *Journal des Débats* medegedeeld, zouden twee detachementen manschappen van het corps pauselijke zouaven met Spaansche schepen aan de Napelsche kust gebragt worden en het eene te Resina, het andere te Agnano landen. Acht bataljons Bourbonsch krijgsvolks, verkleed als vrijwilligers van *Garibaldi* en als manschappen van de burgerwacht, zouden de camorristen (dat zijn het gilde van gewapende sjouwerlieden, kaaiwerkers enz. te Napels), de gevangenen van de galeikerkers, de struikroovers van de gebergten van Nola en Cancello met zich vereenigen en met hen eene regelmatige krijgsmagt vormen. Men zou verder de hoofdstad op vijf onderscheiden punten in brand steken, eenige invloed hebbende personen in hunne woning vermoorden en eene te Civita Vecchia gedrukte en te Genua gedagteekende proclamatie uitvaardigen, waarin algemeene amnestie, invoering van den constitutionnelen regeringsvorm en eedgenootschappelijke vereeniging der Italiaansche staten werden verkondigd te gelijk met de zege van den troon en het altaar.

In den nacht tusschen den 7den en den 8sten dezer zijn 22 gewezen officieren van het Bourbonsche leger, waaronder twee maarschalken, twee luitenant generaals en zes brigade-generaals, in hechtenis genomen, als aan de zamenzwering deel hebbende, en naar Genua gevoerd om voor het hoog militair geregtshof te Turyn te worden te regt gesteld. Ook zijn 47 priesters gevat en in een van de forten van Napels opgesloten; zij zullen daar voor den regter worden gebragt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Preanger Regentschappen. — Op den 17den October heeft in het district Tjiblagong (afdeeling Tjiandjoer) een hevige storm gewoed, waardoor 50 woningen en 200 vruchtboomen zijn omver gewaaid.

Menschenlevens zijn daarbij niet te betreuren geweest.

Banjoemaas. — Op Woensdag morgen den 9den October ll. omstreeks 7 uur, begaven zich drie personen, met namen Troenobongso, Soewetjono en Salim, wonende in de, tot de dessa Adjibarang-Koelon behoorende doekoeh Tambakan, regentschap Poerwokerto, gezamenlijk naar een aan de westzijde van de rivier Kawoeng gelegen gagaveld.

Des namiddags ten 5 ure van het werk huiswaarts willende keeren, werden zij in hun voornemens verhinderd ten gevolge van den hoogen waterstand der rivier Kawoeng.

Soerowetjono zwom die rivier over en kwam behouden aan den tegenovergestelden oever.

Ook Troenobongso en Salim beproefde dit, maar werden door den stroom medegevoerd.

Aan Salim gelukte het zich op een zandbank te redden, van welken hij later door Soerowetjono werd afgehaald.

Troenobongso is echter bij die gelegenheid verdronken, terwijl alle nasporingen om het lijk op te visschen vruchteloos zijn gebleven.

Banka. (September). — De gezondheidstoestand der bevolking liet weinig te wenschen over, met uitzondering van die in het district Pangkalpinang, alwaar op het einde der maand in de kampongs Gabek en Slindang Mesoe eene epidemische oogziekte uitbrak; op ultimo September waren aldaar 46 lijders onder behandeling van den te dier plaatse gevestigden officier van gezondheid.

Over het geheel was de weêrsgesteldheid tamelijk droog; slechts van tijd tot tijd vielen er zware regens. Hoezeer er voor de kollongmijnen voldoende water was om het mijnwerk onafgebroken voorttezetten, begonnen toch enkele hooger liggende koeltmijnen daaraan gebrek te ondervinden.

De inlandsche bevolking hield zich onledig met het branden harer ladangs, welke werkzaamheid echter door het ongestadige weder niet overal even goed gelukte.

Sedert eenige maanden werd in de districten Blinjoe, Soengeiliat, Merawang en Pangkalpinang veel geklaagd over diefstallen en kleine rooverijen, welke werden toegeschreven aan vagabonderende Chinezen, die, of wegens ongeschiktheid voor den mijnarbeid, of wegens hun slecht gedrag uit de mijnen verwijderd werden gehouden.

Dit kwaad vermeerderde zoodanig, dat het noodig werd geoordeeld den hoofddjaksa van den landraad te Muntok speciaal te belasten met het opsporen van die boosdoeners. Het mogt dezen gelukken binnen korten tijd al de schuilplaatsen dier vagabonden uittevorschen en het meerendeel hunner in handen te krijgen.

De veiligheid is thans hersteld en de inlandsche bevolking, welke op enkele plaatsen somwijlen hare woningen niet durfde verlaten, uit vreeze dat deze gedurende haar afwezen door de rondzwervers overvallen zouden worden, kon zich weder zonder vrees met den landbouw bezig houden.

Billiton. (September.) — De gezondheidstoestand der inlandsche bevolking was naar wensch.

De handel was, wat in- en uitvoer betreft, levendiger. De rijst, hoewel genoegzaam in voorraad, was echter in prijs aanzienlijk gestegen en kostte *f* 8.50 per pikol.

De weêrsgesteldheid bleef tot de laatste dagen der maand September ongunstig voor het branden der ladangs. Aan de hoofden is dien ten gevolge door het bestuur de raad gegeven om veel djagong als hulpvoedsel te planten. De rijstoogst moet in de districten Sidjoh en Tandjong Pandan nimmer meer dan het 20 voudige, in het district Bordin daarentegen 80 en te Lingang het 120 tot 150 voudige van het gezaaide bedragen.

Op eene inspectie reis bezocht de adsistent-resident o. a. ook eenige werkplaatsen te Tandjong Pandan, alwaar de Billitonnezen ijzer smelten. De bewerking van dit metaal geschiedt aldaar nog gebrekkiger dan op Borneo door de Dajakkers en voornamelijk in de binnenlanden van Kottaringin, alwaar vrij goede smeltovens zijn, ter hoogte van 3—8 voet en waarin gedurende een nacht tot drie pikols erts worden gesmolten.

De Billitonnees slaat het erts in kleine stukjes, en roostert en smelt het daarna in gaten in den grond tot diepte van 2 tot 5 voet.

De hoeveelheid ijzererts, op deze manier gesmolten, bedraagt nimmer meer dan ongeveer 25 katjes, van welke hoeveelheid men slechts 5 katjes ijzer bekomt, die spoedig tot spijkers, parangs en andere voorwerpen worden verwerkt.

De plaatsen, alwaar voornamelijk ijzererts gevonden wordt, zijn in het district Sikjoh, Batoe Praij, Goenong Makalingan nabij Soengei Padang en in het Linganghsche Batoe Roem.

Volgens berigt houden zich met ijzersmelten ruim 100 huisgezinnen bezig.

BALI. Djambrana. (September.) — De uitvoer van rijst, vooral naar Boeleleng, alwaar het gewas gedeeltelijk mislukt is, was dientengevolge en doordien de oogst van dat graan in Djambrana naar wensch is uitgevallen, zeer groot; de prijs steeg hierdoor tot *f* 4.33 de pikol.

Gedurende de twee laatste maanden werden ingeënt 26 jongens en 84 meisjes.

Den 10den September maakte men een' aanvang met de werkzaamheden aan den weg van Negara naar Indraloka.

Het gedeelte, dat van laatst genoemde plaats tot de dessa Banjoebiroe, ter lengte van bijna 5½ paal door het bosch gaat, is op eene breedte van 32 voet getraceerd, en reeds vóor een groot deel van boomen gezuiverd. Ook een vierde gedeelte van den weg door de sawahs is voltooid; dagelijksch werd daaraan gewerkt. (*J. C.*)

— Men meldt ons van Tjilatjap, den 16den October:

Dezer dagen had alhier het volgende treurige ongeval plaats. P. van Keulen, hofmeester aan boord van het Nederlandsche barkschip *H. Liduina*, kapt. van Brink, had Zaturdag namiddag den 12den dezer, toen hij zich van boord naar den wal wilde begeven, met het afzetten van de boot het ongeluk in het water te storten. Oogenblikkelijk verdween hij in de diepte, zoodat alle pogingen om hem te redden vruchteloos waren. Gedurende den daarop volgenden nacht hoorde men bij en onder het schip een aanhoudend plassen in het water, welks oorzaak niemand der schepelingen zich wist te verklaren.

Naar het lijk van den twintigjarigen jongeling werd vergeefs gezocht, totdat gisteren morgen de kapiteins van de alhier ter reede liggende schepen, onder het naar boord varen, iets in het water zagen drijven, dat hunne bijzondere aandacht tot zich trok. Aan boord gekomen zijnde, werd er eene sloep afgezonden om te onderzoeken, wat zulks was, maar wie schetst de verbazing der zeelieden, toen zij bij het aangeduide voorwerp kwamen en het bleek een p. m. 7 voet lange doode haai te zijn, met het ligchaam van hunnen makker tusschen zijne kaken! Het ondier had den ongelukkigen jongeling bij den voet gepakt, welke tot aan de knie tusschen zijne tanden zat vastgeklemd. Het overige deel van het ligchaam, dat door andere haaijen bijna geheel van vleesch ontbloot was, stak daar vreeselijk verminkt uit. Zeker is het ondier door de groote gulzigheid in zijne prooi gestikt en zoo zelf het slagtoffer van zijne roofzucht geworden. Het in den nacht gehoorde geplas in het water, werd waarschijnlijk door hetzelfde roofdier veroorzaakt, toen het zijne zoo gulzig ingeslokte prooi, weder uit zijne kaken wilde verwijderen en ook andere haaijen hun deel daarvan trachten te bekomen. Om het lijk uit den bek van den haai te bevrijden, moest die opengesneden worden, waarna het op het kerkhof alhier is ter aarde besteld. (*Bat. Handelsbl.*)

DE OORSPRONG
VAN HET
STEDELIJKE WAPEN VAN SAMARANG.

Wij ontleenen het volgende, uit het *Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde:*

Op den 19n Februarij 1855 werd te Batavia, op het Waterlooplein, onthuld een monument ter nagedachtenis van allen, die sedert 1816 in en voor Ned. Indie roemrijk zijn gesneuveld.

De overste H. M. Lange heeft ons, in den *Militairen Spectator* van April 1850, bladz. 464, geleverd eene opgave der namen van hen, die als officier en als vrijwilliger in den oorlog van 1825— 1830 op Java het leven hebben gelaten.

Die lijst vinden wij terug op bladz. 178 der zevende jaargang van de geschriften van het *Indisch genootschap* te 's Gravenhage.

Wij wijzen alleen op de jaren 1825 en 1826, oorlog op Java. De aldáár op 1825, opgegevene gesneuvelde *vrijwilligers te paard* zijn die, welke door den toenmaligen Resident van Samarang H. J. Domis, zijn opgegeven. In de rapporten van Nahuijs en in de Javasche Couranten, bij De Steurs en bij zijne vertalers vindt men dezelfde opgave, of wel in 't geheel geene namen.

Er is hier geen andere, oorspronkelijke berigtgever dan Domis. Ook wij hebben zijne opgave overgenomen, zoals die voorkomt bij Nahuijs, *Rapporten*, deel I, bladz. 79; en navraag heeft ons tot geene duidelijkere opgave kunnen leiden in onzen 〃Oorlog op Java, 1825 —1830, Batavia, Lange & C°., 1856," bladz. 101. Men noemt slechts de Engelsche, Hollandsche en Duitsche vrijwilligers Brands (in het naamregister van 1825 F. A. Brandt), Cameron (J. S.), Krämer (J. G.), Lorch (L. F. C.), Barrows, Mac Master, Stotton, Linze, Willis, Hammond.

Nahuijs noemt ook *twee Armeniers*, die op 3 September 1825 sneuvelden. Lange (vertaling de Steurs) zegt hetzelfde. Het officieel rapport van Domis van 7 September 1825 noemt ze niet eens in getal, en nergens noemt men de namen.

En die *twee Armenische* burgers behoorden tot de blanke bevolking. Waarom Domis, als resident, hunne namen vergat te melden, is ons onbekend.

Onze 〃Oorlog van Java," in 1856 gedrukt, werd reeds in 1844 geschreven, volgens vele mondelinge, geschreven en gedrukte gegevens van ooggetuigen en tijdgenooten, zoo van de vroegere vijandelijke zijde als van den vriendenkant. Eerst na de uitgave van ons werk vernamen wij van tijdgenooten en ooggetuigen onder anderen, dat de *twee gesneuvelde Armenische* heeren, op 3 September 1825 bij Gombo in het Demaksche gevallen, te gelijk met de genoemde Engelsche, Duitsche, Hollandsche, genaamd waren: *Jacob Marthirus* en *Katjik Satoor Ther Markar.*

Onze berigtgevers van 1857 en later zijn de heeren: P. Andreas, in 1825 mede uitgetogen als vrijwilliger en landgenoot van de gesneuvelde *twee Armenische* heeren, en H. Deelken, in 1823 onderofficier van de Schutterij te Samarang. De eerste was alzoo ooggetuige; de tweede tijdgenoot.

Bij de uitgetogen vrijwilligers te paard, op 3 September 1825, door den Spectator en door het Indisch Genootschap opgenoemd, dienen de beide namen der gesneuvelden alzoo nog te worden herinnerd.

Als aanvulling van ons werk over den oorlog van Java, uitgave Batavia 1856, is daarom het volgende dienende:

bladz. 100 onderaan. Er trokken 20 vrijwillige Samarangsche burgers uit, waarvan 12 sneuvelden en 8 terugkwamen. Behalve de opgenoemde tien gesneuvelde Europeanen, waren er twee gesneuvelde Armeniërs, *Jacob Marthirus* en *Katjik Satoor Ther Markar* (opgave van den ooggetuige en medevrijwilliger P. Andreas).

Bijvoegsel. Bij besluit van den kommissaris generaal, van 29 Mei 1827, N° 20 werd in aanmerking genomen, 〃de 〃 menigvuldige en goede diensten, door de schutterij en vrij- 〃 willigers van Samarang, gedurende de bestaande onlusten, 〃 inzonderheid op het laatst van 1825, bewezen," en wilde de kommissaris generaal 〃 aan de ingezetenen van Samarang in 〃 het algemeen, en in 't bijzonder aan de schutterij en de nog 〃 overgeblevene vrijwilligers een blijk van tevredenheid geven." 〃 Dierhalve werd aan de stad toegestaan, het voeren van een *wapen*, zijnde: 〃 een azuur veld bevattende in het midden en 〃 op den voorgrond eene maagd (van zilver), het hoofd met eik 〃 en lauren gekroond, rustende met de regterhand op den kop 〃 van een achter haar liggenden leeuw (van goud), in deszelfs 〃 regter voorpoot vasthoudende negentien pijlen, en met de 〃 linkerhand op een anker, met de legende: *Samarang*, er on- 〃 der geplaatst; het veld met eene kroon van vijf burgten ge- 〃 kroond."

Ten tweede werd aan de schutterij verleend een *vaandel*, 〃 waarop het wapen van Z. M. den koning aan den eenen kant, 〃 op een blaauw en geel veld, en aan de andere zijde dat van de 〃 stad Samarang, vastgehecht aan een stok met gouden kwas- 〃 ten, en een hellebaard aan het boveneinde."

Ten derde werd bepaald: 〃 dat aan de overgeblevene vrij- 〃 willigers van September 1825, toen de residentie door de 〃 muitelingen bedreigd werd, die tegen dezelven zijn uitgetrok- 〃 ken, als een blijk van tevredenheid over het alstoen door hen 〃 aan den dag gelegd manmoedig gedrag zal worden uitge- 〃 reikt eene *medaille* zijnde het wapen van de stad Samarang, 〃 met de leggende: *Senatus Populusque Samarangensis*, en aan 〃 de andere zijde, in den omtrek den naam en voornaam der 〃 vrijwilligers, met de legende in het midden: *Vrijwilligers*, 〃 *Godong, Demak, September* 1825, welke medaille aan een geel 〃 en hemelsblaauw lint zal worden gedragen."

Dit stuk is eigenhandig onderteekend door den K. Gen. Burggraaf Du Bus de Ghisignies, op 29 Mei 1827, en berust in het archief van het Schutterij-corps te Samarang, waaruit het vorenstaande is overgenomen in Januarij 1861.— In 1844 kenden wij dit besluit nog niet.

J. HAGEMAN, JCZ.

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,
van den 24sten tot en met den 31sten October 1861.

AANVOER.

Van Nederland over Passaroean met de Ned. bark Jhr. Mr. van de Wall van Puttershoek, kapt. *K. F. Lammerts.*

1 vat spek, 6/8 vs. boter, 1 kt. parasols, 1 kt. ijzerwerk, 2 col. bitter, 52 col. dranken en 84 col. provisien, *Gezagvoerder.*

Van Riouw en Singapoer met de Ned. Ind. bark Kim Ging Sing, kapt. *Liem Biauw Tioe.*

Lading van Riouw.

360 krdj. gambeer, 33 pik. peper, 59 pik. houtskolen, 2400 sts. planken, 33 kod. ambalo-hout en 11 pik. was, *Order.*

Lading van Singapoer.

40 kod. houtwerk, 193 krdj. en 472 pak. blatjang, 30 zak. salpeter, 4 vn. rasamala, 2 vn. visch-kuiten, 41 zak. gedr. visch, 19 kn. blaauwe steenen, 2 vn. coralen, 54 kn. thee, 5 pak. papier, 1 pak. anijszaad, 20 vn. rottekruid, 3 kn. lijnwaden en 1000 ps. zilveren munt, *Order.*

Van Soerabaija met het Ned. Ind. stoomschip Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

2 kn. lijnwaden, 31 ks. kazen, 15 kn. en 20 vn. provisien, 24 pik. koper, 10 pak. was en 2 kn. diversen, *Order.*

5 kn. wijn, *Order.* (*Uit het Entrepot aldaar.*)

Van Sumanap over Pekalongan met de Ned. Ind. bark Bacht Mastora, kapt. *Said Mohamat Bin Alhabassy.*

130 koijangs zout, *Gouvernement.*

Van Palembang over Cheribon met de Ned. Ind. bark Oedjoong Pandan, kapt. *Lim Goan Ling.*

80 pik. rotting, 216 pik. medicijnen, 13½ pik. glamvruchten, 1 pik. benzoin, 3450 sts. stroo-zakken, 100,000 sts. kemirie-noten, 171,000 ps. kroepook, 200 streng. zeilgaren, 52 corg. houtwerk, 2 corgs. bamboes. tenongs en 100 ps. paijongs, *Order.*

Van Riouw over Cheribon met de Ned. Ind. bark Thae Liong, kapt. *Tjan Binsik.*

Lading van Riouw.

939 krdj. en 246 zak. gambeer, 3 pik. peper, 7 pik. was, 50 zak. tarwe, 28 pik. salpeter, 1 kt. zijde, 2 kn. medicijnen en 7½ pik. nagelen, *Order.*

Lading van Ceribon.

750 pik. rijst, *Order.*

Van Batavia met de Ned. brik Catharina en Geertruida, kapt. *E. E. Mos.*

6 mand. aardewerk, *M. A. Jasper.*

2 kn. modewaren, 1 kt. kramerijen en 48 ps. karren-assen, *Jacobson & Co.*

2 kn. satines, *Order.*

Van Riouw en Singapoer met de Ned. Ind. bark Ing Goat, kapt. *Kwee Koga.*

Lading van Riouw.

461 krdj. en 227 zak. gambeer, 26 pik. peper, 20 pik. tingie-basten, 70 st. steenen en 26½ pik. was, *Order.*

Lading van Singapoer.

400 staven en 20 vn. ijzer en ijzerwerk, 20 vn. staal, 55 col. medicijnen, 34 kn. thee, 730 pak. en 5 krdj. aardewerk, 21 bn. kat. garen en 22 corg. lijnwaden, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland viâ Soerabaija met de Ned. bark Jeannette & Cornelia, kapt. *J. Verhoeven.*

Lading voor Nederland.

349 pik. tin, 2500 pik. koffij en 20 pik. rotting, *N. H. M.*

Lading voor Soerabaija.

2 kn. buikbanden, *N. H. M.*

Naar Pontianak en Singapoer met de Ned. Ind. schoener Aloei Segaf, kapt. *Oewa Kaba.*

13 pik. uijen, 21 ps. schapen, 400 ps. aardewerk, 170 pik. koffij, 1 bendy, 9 kod. Java stroo-matten, 5 kod. led. trommels, 20 ps. datjins, 1 bendytuig en 53 kod. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Balie viâ Soerabaija met de Ned. Ind. brik Atiatool Rachman, kapt. *Sech Abdul Rachman Bin So-E.*

15 pik. Java koperwerk, 58 kod. vals. steentjes, 2 kod. stroo-matten, 5 doz. gebruikte baadjes en 7 riem. papier, *Sech Bafadal.*

Naar Muntok viâ Batavia en Cheribon met de Ned. Ind. schoener Padang, kapt. *Tan Im Soeij.*

Lading voor Muntok.

33½ pik. suiker, 3 kod. Java tabak, 50 ps. led. tonnen, 16000 ps. sigaren, 18 kod. stroo-waring, 14 pik. kapook en 6000 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Lading voor Batavia.

150 ps. led. vaten, *Gezagvoerder.*

Naar Padang met de Ned. Ind. bark Hindostan, kapt. *Said Said Maknoon.*

13 kod. Java zadels, 70 ps. lederwerk, 5500 ps. sigaren, 8 pik. gadoong, 8 pik. Java werk, 1420 ps. led. zakken, 1 kt. diversen en 5 kod. sarongs, *Diverse Personen.*

Naar Pekalongan met de Ned. Ind. brik Tartar, kapt. *Liem Kiang King.*

19 st. meubels, 3 matrassen en 8 trom. bischuit, *Mev. Simonet.*

5 pik. medicijnen, 1 kt. was, 48 st. vorken en lepels, 4 doz. knoopen en 5 kod. lijnwaden, *Said Segaf.*

15000 ps. zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

10 kn. gedr. katoen, *van Maanen & Co.*

2 kn. manufacturen, *Jacobson & Co.*

2 krdj. en 1 kt. lederwerk en 8 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Nederland met de Ned. bark Nederland en Oranje, kapt. *P. C. Rosier.*

9 pik. rotting, *van den Broek & Veeckens.*

1500 pik. koffij, 1 ks. confituren en 2 rotting stoelen, *O. I. M. van Administratie en Lijfrente.*

500 pik. koffij, *Mac Neill & Co.*

229 pik. koffij en 1 pik. rijst, *C. Damnitz & Co.*

400 pik. koffij, *Dorrepaal & Co.*

Naar Sumanap met de Ned. Ind. bark Djoedul Barie, kapt. *Said Abdulla Bin Oemar Baharoon.*

1 bendy, 1 kt. diversen en 46 st. lijnwaden, *Gezagvoerder.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Ellen Banka, kapt. *Oeij Liang Tik.*

350 pik. kapook, 183 ps. led. tonnen, 6½ pik. koperwerk, 3½ kod. slendangs, 20 kod. kammen en andere kleinigheden, *Gezagvoerder.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
24 Octb.	Ned.	Bark	Jhr. Mr. v. de Wall van Puttershoek.	K. F. Lammerts	Passaroean.	18 Oct.
25 〃	Ned. Ind.	〃	Kiem Hing Sing	Liem Biauw Tioe	Riouw.	1 〃
26 〃	〃	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija.	25 〃
26 〃	Frans.	Schip	Jules Cezard	G. Ropers	〃	22 〃
28 〃	Ned. Ind.	Bark	Bacht Mastora	Said Mohamat Bin Aloei Alhabassij	Pekalongan.	25 〃
29 〃	〃	〃	Oedjoong Pandan	Liem Goan Ling	Cheribon.	18 〃
30 〃	〃	〃	Thae Liong	Tjan Bien Sik	〃	26 〃
30 〃	Frans.	Schip	Le Vellore	S. Diedier	Batavia.	12 Sept.
30 〃	Ned. Ind.	Bark	Ing Hoat	Kwee Koga	Riouw.	6 Oct.
30 〃	Ned.	Brik	Catharina en Geertruida	E. E. Mos	Batavia.	22 〃
30 〃	Ned. Ind.	Stoomschip	Menado,	A. Coutcron	Soerabaija.	29 〃
30 〃	〃	〃	Batavia	G. A. Nije	Batavia.	29 〃

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Oct. 24	Ned.	Bark	den Elshout	E. Akkerman	Pekalongan en Nederland.
〃 25	〃	〃	Jeannette Cornelia	J. Verhoeven	Soerabaija en Nederland.
〃 25	〃	〃	Willem Daniel	A. J. de Jong	〃
〃 25	Ned. Ind.	Stoomschip	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija.
〃 27	〃	Schoener	Alouis Segaf	Oewa Kaba	Pontiannak.
〃 27	Frans.	Schip	Charlemagne	Duteil	Frankrijk.
〃 27	Ned. Ind.	Bark	Borneo	Goei Bing Kiat	Batavia.
〃 27	〃	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	〃
〃 29	〃	Schoener	Padang	Tan 1m Soeij	Cheribon, Indramaijoe, Batavia en Muntok.
〃 29	〃	Bark	Hindostan	Said Said Bin Segaf Almaknoen	Batavia, Padang en Priaman.
〃 29	〃	〃	Kiem Wan	Lie Tjing Ing	Cheribon en Riouw.
〃 30	〃	Brik	Fartar	Liem Kiang Kong	Pekalongan,
〃 30	〃	〃	Atiool Rachman	Sech Abdull Rachm. Bin Moh. So-E.	Balie.
〃 31	Ned.	Bark	Nederland en Oranje	P. C. Rosier	Nederland.
〃 31	Ned. Ind.	Stoomschip	Menado	A. Couteron	Batavia.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned.	Schoener	Sophia Amalia	168	W. J. Lourens	Nederland	Jacobson & Co.
〃	Bark	Jacoba Helena	387	J. J. Swart	〃	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Jhr. Mr. v. de Wall v. Puttersh.		K. F. Lammerts	〃	Dorrepaal & Co.
〃	Brik	Catharina en Geertruida		E. E. Mos	〃	Jacobson & Co.
Hamb.	Bark	San Francisco	275	N. Stortenbeeker	〃	〃
Amer.	Schip	East Indian	448½	W. Le Craw	〃	Mac Neill & Co.
Fransch.	〃	Julie Cezard	290	G. Ropers	Frankrijk	Dorrepaal & Co.
Ned. Ind.	Bark	Fathool Wadoet	149	Sech Salim Bin Moh. Alhadat.		Gezagvoerder.
〃	〃	Abool Kassim	198	Said Hassan Bin Alie Segaf		〃
〃	〃	Nawan Eljoesoor	185	J. C. Monteiro		〃
〃	Brik	Salim	83	F. J. P. Meijer	Batavia	〃
〃	Bark	Sara Eleonora	275	F. H. Reisiger	〃	〃
〃	〃	Padamaran	94½	Sech Achmat Basbaij	Singapoer	〃
〃	Brik	Kaliemaas	47½	Sech Salim Bin Boegis	Batavia	〃
〃	Bark	Polkes Sa-ada	76	Hadjie Mohamat Oemar	Pontianak	〃
〃	〃	Kiem Hing Sing		Liem Beauw Tioe		〃
〃	〃	Bacht Mastora	185	Said Moh. Bin Alhabassij		〃
〃	〃	Oedjoong Pandan	57	Liem Goan Ling		〃
〃	〃	Thae Liong	118	Tan Bensik		〃
〃	〃	Ing Goan		Kwik Koga		〃

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.